

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING

till Landstinget med förslag till

- 1) kommunalskattelag för landskapet Åland samt
- 2) landskapslag angående ändring av 1 § landskapslagen om kommunalskatt för begränsat skattskyldig.

Allmän motivering

Bland de lagar som skall tillämpas vid kommunalbeskattningen i landskapet är landskapslagen om kommunalskatt på inkomst (45/76) den mest betydande. Lagen, nedan kallad kommunalskattelagen, är en s.k. blankettlag genom vilken lagen om skatt på inkomst och förmögenhet (FFS 1043/74) och en med stöd därav utfärdad förordning (FFS 647/86) skall tillämpas även vid kommunalbeskattningen i landskapet. I kommunalskattelagen föreskrivs dock olika avvikelser från ifrågavarande rikslagstiftning. Avvikelser från rikslagstiftningen har också föreskrivits i andra skattelagar som skall iakttas vid kommunalbeskattningen i landskapet, t.ex. landskapslagen om vissa undantagsbestämmelser i skattelagarna vid kommunalbeskattningen (16/81) och landskapslagen om begränsning av rätten att vid kommunalbeskattningen avdraga ränta på gäld (46/76).

Kommunalskattelagen är, liksom blankettlagar i allmänhet, utformad så att också ändringar av de genom lagen tillämpliga riksförfattningarna skall tillämpas i landskapet, om inte annat följer av de i lagen föreskrivna avvikelserna. Detta förhållande är ändamålsenligt och bör gälla även framdeles.

Regeringen har nyligen överlämnat en proposition till riksdagen med förslag till ny lag om skatt på inkomst och förmögenhet (1988 rd - RP nr 109). Avsikten med propositionen är i huvudsak att likställa olika inkomstslag vid beskattningen och att förenkla avdragssystemet.

Enligt landskapsstyrelsens uppfattning uppfyller det i den ovan nämnda propositionen ingående förslaget till ny lag om skatt på inkomst och förmögenhet i huvudsak de krav som bör ställas på den lagstiftning där kommunalbeskattningen av inkomst regleras. Bestämmelserna i lagförslaget bör därför med vissa avvikelser göras tillämpliga vid kommunalbeskattningen i landskapet. Eftersom de avvikelser som bör göras från ifrågavarande bestämmelser är få, är det mest ändamålsenligt att bestämmelserna bringas i kraft genom en blankettlag. I anslutning härtill finns det orsak att ompröva ändamålsenligheten av vissa lagar som innehåller

bestämmelser om undantag från kommunalskattelagen. Sålunda föreslås i framställningen förutom en ny blankettlag som ersätter den gällande kommunalskattelagen också följande lagar upphävida: landskapslagen om vissa undantagsbestämmelser i skattelagarna vid kommunalbeskattningen (16/81), landskapslagen om begränsning av rätten att vid kommunalbeskattningen avdraga ränta på gäld (46/76) och landskapslagen om tillämpning vid kommunalbeskattningen av lagen om avdrag för sjöarbetsinkomst vid beskattningen (49/85). I framställningen föreslås dessutom landskapslagen om kommunalskatt för begränsat skattskyldig (12/73) ändrad.

Detaljmotivering

Kommunalskattelagen för landskapet Åland

1 och 2 §§. Bestämmelserna överensstämmer i sak med motsvarande bestämmelser i den gällande lagen, förutom att det är fråga om ny rikslagstiftning som görs tillämplig.

3 §. Bestämmelserna i 1 mom. om förvaltningsuppgifter överensstämmer i sak med bestämmelserna i 2 § 1 mom. gällande lag.

I 2 mom. har liksom i 2 § 2 mom. gällande lag föreskrivits om vad de hänvisningar som ingår i de i 1 § 1 mom. nämnda författningarna skall avse vid kommunalbeskattningen i landskapet. Huvudregeln är härvid oförändrad jämfört med den gällande lagen. Bland de hänvisningar som följer huvudregeln kan som exempel nämnas hänvisningar till lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (FFS 360/68) vilka vid kommunalbeskattningen i landskapet skall anses avse landskapslagen om kommunalskatt för näringsverksamhet (32/69). I det i 2 mom. föreskrivna undantaget från huvudregeln, vilket saknar motsvarighet i den gällande lagen, har hänsyn tagits till att det kan förekomma att stöd och ersättningar av vissa slag kan lyftas i landskapet med stöd av såväl landskapslagstiftning som rikslagstiftning, trots att fråga är om lagstiftning som rör ett område inom vilket landskapet äger uteslutande rätt att lagstifta i landskapet. Som exempel på stöd som avses i undantaget kan nämnas s.k. ränteunderstöd (7 § 4 mom. landskapslagen om studiestöd, 48/72, och 7 § 3 mom. lagen om studiestöd, FFS 28/72).

4 §. Bestämmelserna överensstämmer i sak med bestämmelserna i 3 § gällande lag.

5 §. Bestämmelsen överensstämmer i sak med bestämmelsen i 4a § gällande lag.

6 §. Bestämmelsen överensstämmer i sak med bestämmelsen i 4 § 4 mom. gällande lag.

7 §. Av de i 3 § 2 mom. föreslagna bestämmelserna följer bl.a. att det i fråga om skatteplikt för stöd ur landskapets medel, såvitt gäller stöd som beviljas på grundvalen av någon författning, skall gälla vad i de i 1 § 1 mom. nämnda författningarna är stadgat om stöd ur statens medel. För att samma förhållande skall gälla även beträffande stöd som inte beviljas på grundvalen av någon författning föreslås en uttrycklig bestämmelse härom intagen i paragrafen.

Som exempel på stöd som faller under bestämmelsen i förevarande paragraf kan nämnas understöd för reparation av bostäder.

8 §. Bestämmelserna överensstämmer i huvudsak med bestämmelserna i 5 § 2 mom. gällande lag.

9 §. I 1 mom. föreskrivs om avdrag för kostnader för resor mellan bostad och arbetsplats. Resekostnaderna får för närvarande avdras enligt de grunder landskapsstyrelsen årligen fastställer. Trots att några direkta begränsningar inte funnits i avdragsrätten har avdragsrätten av många skattskyldiga ändå inte kunnat utnyttjas, eftersom kostnaderna understigit det belopp som tillsammans med vissa andra kostnader kunnat avdras som s.k. löneinkomstavdrag (högst 1.800 mark vid beskattningen för år 1987).

Enligt 83 § lagen om skatt på inkomst och förmögenhet får reskostnader avdras till den del de överstiger 2.000 mark under skatteåret, dock så att högst 16.000 mark får avdras varje år. Av praktiska skäl bör den undre avdragsgränsen gälla även vid kommunalbeskattningen i landskapet. Däremot finns det inte orsak att införa någon övre avdragsgräns vid kommunalbeskattning.

Bestämmelserna i 2 mom. överensstämmer i sak med motsvarande bestämmelser i 5 § 1 mom. gällande lag.

10 §. Rätten att avdra räntor är för närvarande inskränkt genom landskapslagen om begränsning av rätten att vid kommunalbeskattningen avdraga ränta på gäld. De i lagen föreskrivna begränsningarna gäller inte räntor samt index- och kursförluster på gäld som hänför sig till näringsverksamhet, gårdsbruk och annan

förvärvsverksamhet eller till investeringar som kan förväntas ge skattepliktig inkomst. I fråga om räntor samt index- och kursförluster gäller i övrigt som huvudregel att avdraget är begränsat till 30.000 mark per år och att det i nämnda belopp får ingå högst 10.000 mark för räntor på lån som hänför sig till annat än stadigvarande bostad. Utöver de högsta tillåtna avdragen får dessutom utan någon begränsning avdras ränta på bostadslån ur landskapets medel och ränta på s.k. primärlån med bättre förmånsrätt än bostadslånet.

Genom 87-91 §§ lagen om skatt på inkomst och förmögenhet kommer rätten att vid statsbeskattningen avdra räntor att begränsas jämfört med nuvarande regler. Enligt landskapsstyrelsens uppfattning bör begränsningarna, med undantag endast vad gäller det högsta tillåtna avdragsbeloppet per år, införas även vid kommunalbeskattningen. Som högsta tillåtna avdragsbelopp föreslås liksom för närvarande 30.000 mark till den del fråga är om skattskyldig som under skatteåret försörjt minderårigt barn. För andra skattskyldiga föreslås avdraget sänkt till högst 25.000 mark per skatteår. Liksom för närvarande skall för personer som beskattas som makar gälla att det högsta tillåtna avdraget gäller makarna gemensamt.

11 §. Bestämmelserna överensstämmer i sak med bestämmelserna i 2 § 1 och 2 mom. landskapslagen om tillämpning vid kommunalbeskattningen av lagen om avdrag för sjöarbetsinkomst vid beskattningen (49/85), vilken lag föreslås upphävd.

12 §. Bestämmelserna överensstämmer i sak med bestämmelserna i 6 § 2 mom. gällande lag, dock så att i fråga om avdragsrätten all sjukvård utanför landskapet jämställs.

13 §. Förutom den gällande kommunalskattelagen föreslås tre andra lagar upphävd. Dessa tre lagar är lagar som innehåller avvikelser från den gällande kommunalskattelagen. Att lagarna föreslås upphävd föranleds till viss del av att likartade bestämmelser införts i den nya kommunalskattelagen och till viss del av att landskapsstyrelsen omvärderat ändamålsenligheten av ifrågavarande bestämmelser och inte funnit anledning att behålla dem.

I paragrafens 3 mom. har erforderliga bestämmelser införts för att undvika en retroaktiv skärpning av beskattningen, eftersom det inte synes möjligt att den nya lagen kan träda ikraft före årsskiftet 1988-1989, från vilken tidpunkt lagen i övrigt är avsedd att gälla.

Landskapslagen angående ändring av 1 § landskapslagen om kommunalskatt för begränsat skattskyldig

I 1 § 1 mom. landskapslagen om kommunalskatt för begränsat skattskyldig anges de olika inkomster för vilka källskatt skall uppbäras av den som är begränsat skattskyldig vid kommunalbeskattningen i landskapet. Av praktiska skäl bör källskatt uppbäras för samma slag av inkomster vid stats- och kommunalbeskattningen. Landskapsstyrelsen föreslår därför att lagens 1 § 1 mom. ändras så att utökningen av de inkomstslag som kan vara föremål för källskatt vid statsbeskattningen beaktas.

Med hänvisning till det anförda föreläggs Landstinget till antagande

Kommunalskattelag
för landskapet Åland

I enlighet med landstingets beslut stadgas:

1 §

På inkomst skall skatt erläggas till kommun i enlighet med vad därom är föreskrivet i lagen den 1988 om skatt på inkomst och förmögenhet (FFS /) samt förordningen den 1988 om skatt på inkomst och förmögenhet (FFS /), med de undantag som följer av denna lag och särskilda bestämmelser.

Ändring av de i 1 mom. nämnda författningarna skall gälla i landskapet från tidpunkten för deras ikraftträdande i riket, såvitt inte annat följer av vad i denna lag stadgas.

2 §

Om fastställandet av resultatet av näringsverksamhet, inkomst av gårdsbruk och bostadsinkomst samt om förlustutjämning, beskattningsförfarandet och förskottsuppbörd finns särskilda bestämmelser.

På beskattningen av den som enligt denna lag är begränsat skattskyldig tillämpas landskapslagen om kommunalskatt för begränsat skattskyldig (12/73).

3 §

De förvaltningsuppgifter som enligt de i 1 § 1 mom. nämnda författningarna ankommer på statens myndigheter skall, såvitt gäller kommunalbeskattningen i landskapet, handhas av landskapsstyrelsen med undantag av de i 157 § lagen om skatt på inkomst och förmögenhet föreskrivna uppgifterna.

Hänvisas i de i 1 § 1 mom. nämnda författningarna till bestämmelser i rikslagstiftningen vilka äger motsvarighet i landskapslagstiftningen skall hänvisningarna anses avse de bestämmelser i landskapslagstiftningen som sålunda är i fråga. Förutom bestämmelserna i landskapslagstiftningen skall hänvisningarna dock, såvitt gäller stöd och andra ersättningar som nämns i hänvisningarna, anses avse även deras motsvarighet i rikslagstiftningen till den del fråga är om skatteplikt för inkomst och avdrag från inkomstens förvärvande.

4 §

Om landskapets skyldighet att erlägga kommunalskatt på inkomst skall gälla vad om statens skyldighet att erlägga kommunalskatt är föreskrivet i den i 1 § 1 mom. nämnda lagen.

Ålands penningautomatförening är inte skyldig att erlägga kommunalskatt på inkomst.

5 §

Bestämmelserna i 28 § lagen om skatt på inkomst och förmögenhet skall i landskapet tillämpas även vid kommunalbeskattningen.

6 §

Inkomst från biodling, såsom försäljning av honung, svärmar, vax, drottningar och liknande, betraktas vid kommunalbeskattningen som skattepliktig inkomst till den del biodlingen omfattar fler än 15 bisamhällen.

7 §

Om inte annat följer av bestämmelserna i 3 § skall i fråga om skatteplikt för stöd ur landskapets medel gälla vad i de i 1 § 1 mom. nämnda författningarna är föreskrivet om stöd som på jämförbara grunder beviljas ur statens medel.

8 §

Såsom kostnader för inkomstens förvärvande får avdras kostnader för uthyrning av möblerade rum, med eller utan helinackordering, i den skattskyldiges

bostad eller i utrymme i anslutning till bostaden enligt de grunder landskapsstyrelsen årligen fastställer. Om de verkliga kostnaderna utreds skall dock dessa avdras.

9 §

I 82 § lagen om skatt på inkomst och förmögenhet avsett avdrag får vid kommunalbeskattningen göras till den del de kostnader som ligger till grund för avdraget, beräknade enligt de grunder landskapsstyrelsen årligen fastställer, överstiger 2.000 mark under skatteåret.

Såsom i 1 mom. avsedda kostnader skall även anses kostnader som skattskyldig åsamkats genom att han på grund av kommunikationsförhållandena varit tvungen att hyra bostad på annan ort i landskapet. Kostnaderna beräknas enligt de grunder landskapsstyrelsen årligen fastställer.

10 §

I 89 § lagen om skatt på inkomst och förmögenhet avsett avdrag får vid kommunalbeskattningen göras för 90 procent av räntorna på de skulder som avses i paragrafen, till den del räntorna överstiger den i lagens 88 § föreskrivna självriskeandelen. Det högsta tillåtna årliga avdraget är 25.000 mark eller om den skattskyldige under skatteåret försörjt minderårigt barn 30.000 mark. I avdraget får ingå högst 10.000 mark i andra räntor än räntor på lån för anskaffning, förbättring eller reparation av stadigvarande bostad.

11 §

I 93 § lagen om skatt på inkomst och förmögenhet avsedd sjöarbetsinkomst är vid kommunalbeskattningen löneinkomst i pengar eller pengars värde för arbete ombord på finskt fartyg med en bruttodräktighet om minst 100 registerton, om arbetet utförs i samband med fartygets trafik i anställning hos redare eller annan därmed jämfällbar av skattestyrelsen fastställd arbetsgivare som sköter fartygets trafik samt om

1) fartyget används i utrikesfart eller under skatteåret huvudsakligen i kustfart,

2) fartyget är underställt sjöfartsstyrelsen och används på havsområde, eller om

3) fartyget är underställt Ålands landskapsstyrelse och är annat fartyg än landsvägsfärja.

Med finskt fartyg likställs utländskt fartyg som finsk arbetsgivare hyr eller innehar på annan grund än hyra, om det följer endast en fåtalig besättning med fartyget eller om det inte följer någon besättning med fartyget.

12 §

I 99 § lagen om skatt på inkomst och förmögenhet avsett avdrag får, till den del kostnaderna överstiger 300 mark eller då fråga är om makar sammanlagt 600 mark, vid kommunalbeskattningen göras till fullt belopp, dock så att av sådana kostnader som föranleds av sjukhusvistelse utanför landet, om inte intagning skett på grund av inhemsk läkares remittering, får skattskyldig avdra högst 1.800 mark eller då fråga är om makar sammanlagt högst 3.600 mark. Har den skattskyldige under skatteåret försörjt minderårigt barn, skall här avsett maximibelopp höjas med 400 mark för varje barn. Till den del här avsedda kostnader ersätts på grund av försäkring eller av annan orsak får avdrag inte göras. Avdrag får inte heller göras för kostnader med anledning av resa som för behandling av sjukdom företas till läkare, sjukhus eller med sjukhus jämförbar inrättning utanför landet, om resan företas utan remittering eller ordination av inhemsk läkare.

13 §

Denna lag träder i kraft den 1989 och tillämpas första gången vid den beskattning som skall verkställas för år 1989.

Genom denna lag upphävs

- 1) landskapslagen den 17 augusti 1976 om kommunalskatt på inkomst (45/76),
- 2) landskapslagen den 30 mars 1981 om vissa undantagsbestämmelser i skattelagarna vid kommunalbeskattningen (16/81),
- 3) landskapslagen den 17 augusti 1976 om begränsning av rätten att vid kommunalbeskattningen avdraga ränta på väld (46/76) samt
- 4) landskapslagen den 3 december 1985 om tillämpning vid kommunalbeskattningen av lagen om avdrag för sjöarbetsinkomst vid beskattningen (49/85).

Utan hinder av vad i denna lag stadgas skall, vid beskattningen för år 1989 i fråga om skatteplikt för inkomst som uppburits eller förmån som åtnjutits före denna lags ikraftträdande tidigare gällande bestämmelser tillämpas, om inkomsten eller förmånen inte var skattepliktig enligt de tidigare gällande bestämmelserna. Vid beskattningen för år 1989 skall tidigare gällande bestämmelser tillämpas även i fråga om avdragsrätten, om skattskyldig enligt denna lag beviljas avdrag till lägre belopp än tidigare gällande bestämmelser medgav.

L a n d s k a p s l a g

angående ändring av 1 § landskapslagen om kommunalskatt för begränsat skattskyldig

I enlighet med landstingets beslut **ändras** 1 § 1 mom. landskapslagen den 26 mars 1973 om kommunalskatt för begränsat skattskyldig (12/73), sådant det lyder i landskapslagen den 15 november 1978 (62/78), som följer:

1 §

Den som enligt kommunalskattelagen för landskapet Åland (/) är begränsat skattskyldig skall på i landskapet Åland förvärvat dividend, ränta, royalty, lön, pension och annan prestation som enligt landskapslagen om tillämpning av lagen om förskottsuppbörd i landskapet Åland (27/59) är underkastad förskottsinnehållning erlägga kommunalskatt enligt de grunder och i den ordning som stadgas i lagen den 11 augusti 1978 om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet (FFS 627/78).

Denna lag träder i kraft den 1989 och tillämpas första gången vid den beskattning som skall verkställas för år 1989. Vid beskattningen för år 1989 skall dock tidigare gällande bestämmelser tillämpas på inkomster och ersättningar som lyfts före lagens ikraftträdande.

Mariehamn den 15 november 1988

V i c e l a n t r å d

May Flodin

T.f. lagberedningschef

Lars Karlsson

1.

Lag

om skatt på inkomst och förmögenhet

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

I AVDELNINGEN

Allmänna stadganden

1 kap.

Lagens tillämpningsområde

1 §

På inkomst skall betalas inkomstskatt till staten och kommunen samt på förmögenhet förmögenhetsskatt till staten i enlighet med denna lag.

2 §

Om fastställande av resultatet av näringsverksamhet, inkomst av gårdsbruk och bostadsinkomst samt förlustutjämning vid inkomstbeskattningen, beskattningsförfarandet, förskottsuppbörd och skatteuppbörd stadgas särskilt.

3 §

På beskattning av en begränsat skattskyldigs inkomst och på gottgörelse för bolagsskatt tillämpas utöver denna lag vad som särskilt stadgats om detta.

2 kap.

Definitioner

4 §

Med *samfund* avses i denna lag

- 1) staten och dess inrättningar,
- 2) kommuner och kommunalförbund,
- 3) församlingar och andra religionssamfund,
- 4) aktiebolag, andelslag, sparbanker, place-ringsfonder, ömsesidiga försäkringsbolag, lå-nemagasin, ideella eller ekonomiska förening-ar, stiftelser och inrättningar,
- 5) sådana utländska sammanslutningar som enligt 5 § skulle betraktas som sammanslut-ningar eller samfällda förmåner, om de vore inhemska,
- 6) utländska dödsbon,
- 7) andra juridiska personer eller för särskilt ändamål förbehållna förmögenhetskomples

som är jämförbara med de samfund som nämns i 1—6 punkten.

5 §

Med *sammanslutning* avses i denna lag

1) öppna bolag, kommanditbolag, partrede-ribolag och sammanslutningar som två eller flera personer har bildat för idkande av nä-ringsverksamhet och som är avsedda att verka för delägarnas gemensamma räkning och inte skall anses som ett samfund,

2) samfällid skogsmark eller andra samman-slutningar som två eller flera personer har bildat för brukande eller innehav av fastighet och som inte skall anses som samfund.

Som en sammanslutning anses inte ett sådant konsortium som bildats av två eller flera skatt-skyldiga rörelseidkare för utförande av ett byggnadsarbete eller annat därmed jämförbart arbete om vilket har överenskommit på förhand.

Som sammanslutningar anses inte heller fiskelag, skifteslag eller andra med dessa jäm-förbara *samfällida förmåner*.

6 §

Stadgandena om fastigheter i denna lag tillämpas även på sådana byggnader, konstruk-tioner och andra inrättningar på annans mark som tillsammans med besittningsrätten till marken kan överlätas till tredje person utan hörande av markägaren.

7 §

Med *makar* avses i denna lag personer som har ingått äktenskap före skatteårets utgång.

På makar som har bött åtskils hela skatte-året i syfte att upphöra med sin samlevnad och på makar som inte båda är allmänt skattskyl-diga tillämpas dock inte stadgandena om ma-kar i denna lag.

Stadgandena om makar i denna lag tillämpas även på personer som under skatteåret fortgå-ende har levat i äktenskapsliknande förhållan-den i gemensamt hushåll utan att ingå äkten-skap och som tidigare har varit gifta med

varandra eller som har eller har haft ett gemensamt barn.

8 §

Med *minderårigt barn* avses i denna lag ett barn som före skatteårets ingång inte har fyllt 17 år.

Stadgandena om barn i denna lag tillämpas även på barn till den skattskyldiges make och på den skattskyldiges eller hans makes adoptivbarn och fosterbarn. På fosterbarn tillämpas dock inte de stadganden som gäller sambeskattnings av föräldrars och barns inkomst och förmögenhet.

Med *fosterbarn* avses i denna lag ett barn som utan ersättning uppfostras hos någon annan än sina föräldrar, adoptivföräldrar eller maken till någondera av föräldrarna och vars försörjning inte berättigar någon annan till de avdrag för barn om vilka stadgas i denna lag. Har barnet under skatteåret varit fosterbarn till två eller flera personer har den av fosterföräldrarna som under skatteåret försörjt barnet längst rätt till avdrag.

Är barnets föräldrar gifta vid utgången av skatteåret anses båda föräldrarna under skatteåret ha försörjt barnet. Är barnets föräldrar inte gifta vid utgången av skatteåret eller har de på grund av söndring i äktenskapet varaktigt bött åtskils, anses den förälder som anförtratts vårdnaden om barnet ha försörjt barnet under skatteåret. Har båda föräldrarna anförtratts vårdnaden om barnet eller har även den andra föräldern annars haft vårdnad om barnet, anses den av föräldrarna som under största delen av skatteåret har haft den omedelbara vårdnaden om barnet ha försörjt detta.

II AVDELNINGEN

Skattskyldighet

1 kap.

Allmän och begränsad skattskyldighet

9 §

Skyldiga att betala skatt på inkomst är

1) personer som under skatteåret har varit bosatta i Finland, inhemska samfund, dödsbon och samfällda förmåner samt sammanslutningar till den del deras inkomst skall fördelas och beskattas som sammanslutningens inkomst, för inkomst som förvärvats här och annorstädes (*allmän skattskyldighet*),

2) personer som under skatteåret inte har varit bosatta i Finland samt utländska samfund för inkomst som förvärvats här, dock inte för ränteinkomster av obligationer, debenturer, andra masskuldebrevslån eller sådana till Finland utomlands upptagna lån som inte skall betraktas som låntagarens med eget kapital jämförbara kapitalplaceringar eller ränteinkomster av medel som deponerats i banker eller andra penninginrättningar, ej heller för ränteinkomster av kontofordringar som uppkommit vid utrikeshandel (*begränsad skattskyldighet*).

En skattskyldig som endast en del av skatteåret har varit bosatt i Finland beskattas för denna tid enligt 1 mom. 1 punkten och för den övriga delen av året enligt momentets 2 punkt.

10 §

I Finland förvärvad inkomst är bland annat

1) inkomst som förvärvats av här belägna fastigheter eller lägenheter som innehafts på grund av aktier i ett finskt bostadsaktiebolag, ett i 25 § lagen om bostadsaktiebolag (30/26) avsett aktiebolag eller något annat aktiebolag eller på grund av medlemskap i ett bostadsandelslag eller i något annat andelslag samt bostadsinkomst,

2) inkomst av en rörelse som bedrivits eller ett yrke som utövats här,

3) löneinkomst som erhållits av finska staten, en kommun eller något annat offentligt rättsligt samfund,

4) annan löneinkomst än sådan som nämns i 3 punkten, om arbetet, uppdraget eller tjänsten enbart eller huvudsakligen har utförts i Finland för en härvarande arbetsgivares eller uppdragsgivares räkning,

5) pensionsinkomst som erhållits av finska staten, en kommun eller något annat offentligt rättsligt samfund eller som direkt eller indirekt grundar sig på ett arbete, ett uppdrag eller en tjänst som avses i 4 punkten,

6) dividender, ränta på andelskapital och annan med dem jämförbar inkomst som erhållits från ett finskt aktiebolag eller andelslag eller av något annat finskt samfund, gottgörelse för bolagsskatt som hänför sig till dessa samt andelar i finska sammanslutningars och samfällda förmånens inkomst,

7) ränteinkomst, då gäldenären är en i Finland bosatt person eller ett finskt samfund, en finsk sammanslutning eller samfällad förmån eller ett finskt dödsbo,

8) royalty, licensavgift och annan med dem jämförbar gottgörelse, då den egendom eller rätt på vilken gottgörelsen grundar sig används i näringsverksamhet här eller då den som är skyldig att betala gottgörelsen är en i Finland bosatt person eller ett finskt samfund, en finsk sammanslutning eller samfällid förmån eller ett finskt dödsbo,

9) vinst som uppkommit vid överlåtelse av en fastighet som är belägen här eller av aktier eller andelar i ett finskt bostadsaktiebolag, ett i 25 § lagen om bostadsaktiebolag avsett aktiebolag eller något annat aktiebolag eller andelslag, av vars samtliga tillgångar mera än 50 procent utgörs av en eller flera fastigheter som är belägna här.

11 §

Skyldiga att betala skatt på förmögenhet är

1) personer som vid utgången av skatteåret har varit bosatta i Finland, inhemska samfund, dödsbon och samfällida förmåner för tillgångar här och annorstädes (*allmän skattskyldighet*),

2) personer som vid utgången av skatteåret inte har varit bosatta i Finland samt utländska samfund för tillgångar här, dock inte för obligationer, debenturer, andra masskuldebrevslån eller sådana till Finland utomlands upptagna lån som inte skall betraktas som låntagarens med eget kapital jämförbara kapitalplaceringar eller för medel som deponerats i banker eller andra penninginrättningar, ej heller för kontofordringar som uppkommit vid utrikeshandel (*begränsad skattskyldighet*).

12 §

Tillgångar i Finland är bland annat

1) fastigheter som är belägna här,

2) egendom, rättigheter eller förmåner som tillhör en rörelse som bedrivs eller ett yrke som utövas här,

3) aktier i finska aktiebolag, andelar i finska andelslag eller andra samfund samt andelar i finska sammanslutningars och samfällida förmåners tillgångar,

4) fordringar, då gäldenären är en i Finland bosatt person eller ett finskt samfund, en finsk sammanslutning eller samfällid förmån eller ett finskt dödsbo,

5) egendom eller rättighet på vilken royalty, licensavgift eller annan med dem jämförbar gottgörelse grundar sig, då den används i näringsverksamhet här eller då den som är skyldig att betala gottgörelsen är en i Finland

bosatt person eller ett finskt samfund, en finsk sammanslutning eller samfällid förmån eller ett finskt dödsbo.

13 §

En person anses vara bosatt i Finland om han har sin stadigvarande bostad och sitt hem här eller om han vistas här över sex månader i följd, varvid tillfällig frånvaro inte anses medföra avbrott i vistelsen. En finsk medborgare anses dock vara bosatt i Finland även om han inte vistas här över sex månader i följd, tills tre år har förflutit efter utgången av det år under vilket han lämnat landet, om han inte visar att han inte under skatteåret har haft väsentlig anknytning till Finland. Visas inte annat, anses en finsk medborgare efter nämnda tidpunkt inte vara bosatt i Finland.

Som bosatt i Finland anses även en finsk medborgare som tjänstgör vid Finlands utrikesrepresentation och som står i tjänste- eller arbetsförhållande till finska staten.

Har en finsk medborgare som tjänstgör utomlands i Förenta nationerna, dess specialorganisation, Internationella atomenergiorganisationen eller i internationellt utvecklings-samarbete omedelbart innan han ingått tjänstgöringsavtalet angående denna tjänst varit bosatt i Finland i enlighet med 1 mom., anses han medan denna tjänstgöring pågår vara bosatt i Finland, om han inte visar att han under skatteåret inte har haft väsentlig anknytning till Finland. Under de förutsättningar om vilka stadgas ovan i detta moment anses en sådan finsk medborgare vara bosatt i Finland, som i huvudsyssla stadigvarande står i annat än i 2 mom. avsett tjänsteförhållande till finska staten utomlands.

14 §

En person som tjänstgör vid en främmande makts diplomatiska beskickning eller vid en beskickning av annat slag i Finland eller vid ett konsulat som förestås av en utsänd konsul eller i Finland hos Förenta nationerna, någon av dess specialorganisationer eller Internationella atomenergiorganisationen eller i någon annan betydelsefull internationell organisation eller internationellt organ, om vilket finansministeriet på framställning av utrikesministeriet har bestämt att det för en viss tid skall jämföras med de ovan avsedda organisationerna, hans familjemedlemmar eller enskilda tjänsteperso-

nal är, om de inte är finska medborgare, skyldiga att betala skatt endast

1) för inkomst av fastigheter som är belägna här och för bostadsinkomst,

2) för inkomst av näring som bedrivs här,

3) för hyresinkomst och bostadsinkomst av lägenheter som innehas på grund av aktier i ett finskt bostadsaktiebolag, ett i 25 § lagen om bostadsaktiebolag avsett aktiebolag eller något annat aktiebolag eller på grund av medlemskap i ett bostadsandelslag eller något annat andelslag,

4) för löne- och pensionsinkomst som uppburits här för en annan befattning än en sådan som avses i detta moment.

Personer som avses i 1 mom. är skyldiga att betala förmögenhetsskatt endast för fastigheter som är belägna här, för aktier och andelar i sådana finska aktiebolag och andelslag som avses i 1 mom. samt för sina andelar i finska sammanslutningars och samfällda förmåners tillgångar, liksom även för sina tillgångar som tillhör näringar som de bedriver här.

15 §

Den som tjänstgör på ett finskt fartyg eller luftfartyg och som inte enligt stadgandena i denna lag kan anses vara bosatt i Finland, är skyldig att betala skatt endast för den löneinkomst som han har uppburit för arbete som utförts ombord på fartyget eller på arbetsgivarens order tillfälligt någon annanstans för fartygets räkning, för pensionsinkomst som direkt eller indirekt grundar sig på sådant arbete, liksom även för inkomst som uppburits här samt för tillgångar här eller ombord på fartyget. Med finskt fartyg jämställs sådana utländska fartyg som en finsk arbetsgivare hyr eller innehar på annan grund än hyra och med vilka följer endast en fåtalig besättning eller ingen besättning alls.

2 kap.

Samfund som helt eller delvis är skattefria

16 §

Fria från skatt på såväl inkomst som förmögenhet är

1) Finlands Bank, Helsingfors universitet, Oy Yleisradio Ab, Nordiska Investeringsbanken, Nordiska projektexportfonden, Utvecklingsområdesfonden Ab, Fonden för Indu-

striellt Utvecklingssamarbete Ab, Finlands Exportkredit Ab och Ekokem Oy Ab,

2) folkpensionsanstalten, kommunala pensionsanstalten, sjuk- och begravningshjälpkassor, placeringsfonder, riksomfattande arbetslöshetskassor, centralkassan för arbetslöshetskassorna, understödsfonden och avgångsbidragfonden,

3) aktiebolag som bildats av en kommun för anskaffning, ägande och uthyrning av bostäder inom kommunen och som uppfyller villkoren i 2 mom.

Ett aktiebolag som avses i 1 mom. 3 punkten är fritt från skatt på inkomst och förmögenhet om alla aktier i bolaget från det att bolaget bildades har varit i kommunens ägo och bolaget inte delar eller har delat ut dividend. Ett villkor för skattefriheten är även att bolaget inte bedriver annan verksamhet än sådan som avses i 1 mom. 3 punkten samt att bolaget, utöver aktier i bostadsaktiebolag som berättigar till besittning av bostadslägenheter och fastigheter som är reserverade enbart för bostadsbruk, inte äger någon annan egendom än sådan som är nödvändig för dess verksamhet. Vid uthyrningen av bostäder skall bolaget iaktta de grunder som kommunen har fastställt för val av invånare i dem.

17 §

Skatt på inkomst betalar endast till kommunen

1) staten och dess inrättningar, Oy Alko Ab, Penningautomatföreningen och Oy Veikkaus Ab,

2) landskap, kommuner, kommunalförbund och sammanslutningar av kommuner, evangelisk-lutherska kyrkan och ortodoxa kyrkosamfundet samt deras församlingar, andra religionssamfund samt väglag,

3) pensionsanstalter och pensionsstiftelser eller änke- och pupillkassor som får understöd av allmänna medel eller som grundats för personer som är i tjänst hos staten, en kommun, en sammanslutning av kommuner eller ett kommunalförbund, eller hos en församling eller något annat religionssamfund.

18 §

Angående Oy Alko Ab:s skyldighet att betala skatt till kommunen gäller vad som särskilt stadgas om detta.

Penningautomatföreningen och Oy Veikkaus Ab betalar skatt till kommunen endast för

annan inkomst än inkomst av verksamhet enligt lotterilagen (491/65) och lagen om förströelseautomater (426/76) och inkomst av hållande av musikautomater.

19 §

Staten och dess inrättningar är skattskyldiga till kommunerna endast för inkomst av gårdsbruksenheter och av andra med dem jämförbara jordområden samt för inkomst av sådana andra fastigheter som inte används för allmänna ändamål och dessutom för inkomster av industriell och annan rörelse som är jämförlig med privata företag. Staten är dock inte skattskyldig för inkomst som den erhåller från affärsföretag eller produktiva företag som huvudsakligen verkar för att tillgodose statliga inrättningsars behov eller från fartygs-, flyg- och biltrafik, järnvägar, kanaler, hamnar eller post-, tele- och radioinrättningar.

20 §

Landskap, kommuner och kommunalförbund, evangelisk-lutherska kyrkan och ortodoxa kyrkosamfundet samt deras församlingar liksom även andra religionssamfund är skattskyldiga till kommunen endast för inkomst av rörelse och inkomst av fastigheter eller delar av fastigheter som använts för annat än allmänt eller allmännyttigt ändamål.

21 §

Allmännyttiga samfund är skattskyldiga endast för inkomst av rörelse. Vid kommunalbeskattningen är samfunden dock skattskyldiga för inkomst av fastigheter eller delar av fastigheter som använts för annat än allmänt eller allmännyttigt ändamål.

Ett samfund är allmännyttigt då det verkar enbart och omedelbart för allmän fördel i materiell, andlig, sedlig eller samhällelig bemärkelse, om dess verksamhet inte enbart gäller begränsade personkategorier och om det inte genom sin verksamhet bereder dem som är delaktiga i samfundet ekonomisk förmån i form av dividend, vinstandel eller i form av sådan lön eller annan gottgörelse som är större än skäligt.

Som allmännyttiga samfund kan bland annat anses lantbrukscentraler, lantbrukssällskap och lantmannagillen, arbetarföreningar, arbetsmarknadsorganisationer, ungdoms- och idrottsföreningar, föreningar, vilka främjar härmed jämförbar hobby- och fritidsverksam-

het som baserar sig på frivilligt medborgarbete, i partiregistret införda partier samt deras medlems-, lokal-, parallell- eller hjälpföreningar liksom även andra samfund, vars egentliga syfte är att påverka statens angelägenheter eller bedriva social verksamhet eller understöda vetenskap eller konst.

Som ett allmännyttigt samfunds inkomst av rörelse anses inte inkomst som samfundet för finansiering av sin verksamhet har erhållit genom anordnande av lotterier, basarer, idrottstävlingar, dans- och andra nöjeställningar, varuinsamling och annan med dem jämförbar verksamhet, inte heller inkomst som erhållits genom serverings-, försäljnings- och annan sådan verksamhet i samband med ovan nämnda tillställningar. Som ett allmännyttigt samfunds inkomst av rörelse anses inte heller inkomst som förvärvats genom medlemsblad och andra publikationer som direkt betjänar samfundets verksamhet eller genom insamling av medel som skett i form av försäljning av adresser, märken, kort, vimplar eller andra liknande nyttigheter. Genom förordning kan stadgas om att inte heller inkomst som förvärvats genom rörelse som är tillfällig, ringa eller av en speciell art skall anses som ett allmännyttigt samfunds inkomst av rörelse.

22 §

Angående befriande av allmännyttiga samfund som bedriver samhällligt betydelsefull verksamhet från skatt på grund av inkomst till staten och kommunen stadgas särskilt.

23 §

Fria från skatt på förmögenhet är

- 1) de samfund som nämns i 17-22 §§,
- 2) sparbankerna samt sparbankernas, affärsbankernas och andelsbankernas säkerhetsfonder liksom även hypoteksföreningarna,
- 3) inhemska aktiebolag, andelslag och andra samfund, vars aktieägares eller medlemmars andelar i samfundet är skattepliktiga tillgångar för dem.

3 kap.

Familjebeskattning

24 §

Makar beskattas vid stats- och kommunalbeskattningen på basis av den inkomst över vilken de råder såsom särskilda skattskyldiga.

25 §

Makar beskattas vid statsbeskattningen på grund av sin sammanlagda förmögenhet i det förhållande vardera råder över denna.

26 §

Då makar tillsammans bedriver näringsverksamhet eller gårdsbruk, beskattas för rörelsens och yrkets resultat samt nettoinkomsten av gårdsbruket med avvikelse från 24 § den av makarna som med beaktande av omständigheterna skall anses vara den egentliga företagaren. Vid statsbeskattningen beskattas makar dock för nettoinkomsten av skogsbruket i enlighet med 24 §.

27 §

Då en skattskyldig fysisk person eller makar tillsammans har idkat rörelse, utövat yrke eller bedrivit gårdsbruk, anses det sammanlagda beloppet av rörelsens eller yrkesutövningens resultat eller av nettoinkomsten av gårdsbruket upp till 170 000 mark vara förvärvsinkomst i sin helhet. Företer den skattskyldige utredning om att det skäligen värdet av det arbete den skattskyldige eller makarna har utfört i rörelsen, yrkesutövningen eller gårdsbruket överstiger 170 000 mark, kan även den del av det sammanlagda beloppet av de nämnda inkomsterna som överstiger detta belopp anses som förvärvsinkomst. Förvärvsinkomst är dock inte nettoavkastningen av skogsbruk, ränteinkomster, dividender, hyresinkomster, bostadsinkomster, vinst på överlåtelse av värdepapper och fast egendom eller ersättning för överlåtelse av fastigheters substansdel och inte heller annan härmed jämförbar inkomst.

28 §

Har maken till en skattskyldig som bör anses vara den egentliga företagaren arbetat i makarnas gemensamt bedrivna rörelse, yrkesutövning eller gårdsbruk, och kan detta arbete inte anses vara ringa, anses vid statsbeskattningen av den förvärvsinkomst som avses i 27 § på den skattskyldiges eller makarnas yrkande, om annan utredning inte företes, hälften utgöra förvärvsinkomst för maken.

29 §

På annan inkomst än förvärvsinkomst för ett hemmavarande minderårigt barn fastställs skatten vid statsbeskattningen så, att denna

inkomst läggs till inkomsten för den av föräldrarna vars totalinkomst är större.

30 §

Skatt på ett hemmavarande minderårigt barns förmögenhet fastställs så, att barnets förmögenhet läggs till föräldrarnas i 25 § avsedda sammanlagda förmögenhet.

31 §

Tillämpas inte på ett barns föräldrar stadgandena om makar i denna lag eller har endast den ena av föräldrarna under skatteåret försörjt barnet, läggs vid uträkningen av det skattebelopp som skall betalas till staten barnets andra inkomster än förvärvsinkomster och barnets förmögenhet till inkomsten och förmögenheten för den av föräldrarna som enligt 8 § 4 mom. skall anses ha försörjt barnet.

4 kap.

**Skattskyldighet för dödsbon,
sammanslutningar, samfällda förmåner och
konkursbon**

32 §

En under skatteåret avliden persons dödsbo beskattas för detta år såväl för den avlidnes som för boets inkomst och förmögenhet. På dödsboet tillämpas då de stadganden i denna lag som skulle ha tillämpats på den avlidne.

33 §

Inhemska dödsbon beskattas som särskilda skattskyldiga för de tre skatteår som följer på det år då arvlåtaren avled samt därefter som sammanslutning.

Ett dödsbo är inhemskt om arvlåtaren enligt denna lag skall anses ha varit bosatt i Finland vid sin död. Dödsbon efter personer som avses i 14 och 15 §§ är dock inte inhemska.

Samfällda förmåner som avses i 4 § 3 mom. beskattas som särskilda skattskyldiga.

34 §

Sammanslutningar beskattas inte särskilt, men deras beskattningsbara inkomst och förmögenhet fastställs i enlighet med vad som stadgas om samfund. Den beskattningsbara inkomst och förmögenhet som fastställts för en sammanslutning fördelas och beskattas som inkomst och förmögenhet för delägarna enligt

deras andelar av sammanslutningens inkomst och förmögenhet.

Utan hinder av 1 mom. fördelas den beskattningsbara inkomst som fastställts för ett öppet bolag eller kommanditbolag som idkar rörelse och som antecknats i handelsregistret så, att hälften beskattas som inkomst för det öppna bolaget eller kommanditbolaget och hälften som inkomst för bolagsmännen på det sätt som stadgas i 1 mom.

35 §

Då en sammanslutnings beskattningsbara inkomst fastställs beaktas inte dividender som erhållits från inhemska aktiebolag, ränta på andelskapital som uppburits från inhemska andelslag, ränta på placeringar i tillskottsfonder som uppburits från inhemska sparbanker, ränta på garantikapital som uppburits från ömsesidiga försäkringsbolag och försäkringsföreningar eller gottgörelse för bolagsskatt som hänför sig till dessa. Dessa dividender och räntor samt gottgörelsen för bolagsskatt fördelas och beskattas som inkomst för delägarna i sammanslutningen på det sätt som stadgas i 34 § 1 mom.

36 §

En sammanslutnings förlust dras i enlighet med lagen om förlustutjämning vid inkomstbeskattningen (362/68) av från den beskattningsbara inkomst som fastställts för sammanslutningen innan inkomsten fördelas för att beskattas som inkomst för sammanslutningen och delägarna.

Kan på grund av att en sammanslutning upplöses en förlust som härrör från den verksamhet som sammanslutningen bedrivit inte dras av från dess inkomst, fördelas den förlust som inte har dragits av eller, i fall som avses i 34 § 2 mom., hälften av den på dem som under förluståret har varit delägare i sammanslutningen och beaktas vid deras beskattning så att den i enlighet med lagen om förlustutjämning vid inkomstbeskattningen dras av från deras beskattningsbara inkomst enligt envars andel i sammanslutningens inkomst.

Den del av sammanslutningens skulder som överstiger dess tillgångar fördelas på delägarna i enlighet med deras andelar i sammanslutningen och beaktas vid deras förmögenhetsbeskattning.

8 381087A

37 §

Konkursbon är inte särskilda skattskyldiga, och en konkurs ändrar inte heller i övrigt den skattskyldiges ställning vid beskattningen. Den del av skatten som föranleds av konkursboets näringsverksamhet påförs likväl konkursboet.

5 kap.

Ändringar av verksamhetsform, överföringar mellan förvärvskällor och privat uttag

38 §

Vid beskattningen anses inte en sammanslutning bli upplöst eller en person som idkar rörelse, utövar yrke eller bedriver gårdsbruk upphöra med sin verksamhet till den del de tillgångar och skulder som hänför sig till den tidigare verksamheten vid en ändring av verksamhetsformen överförs till samma värden i följande fall:

1) då en person som idkar rörelse, utövar yrke eller bedriver gårdsbruk bildar ett öppet bolag som skall fortsätta denna verksamhet och själv blir bolagsman i detta eller ett kommanditbolag, där han blir ansvarig bolagsman eller ett aktiebolag vars aktier han tecknar,

2) då ett öppet bolag eller ett kommanditbolag bildas för fortsättande av näringsverksamhet eller gårdsbruk som ett dödsbo har bedrivit och minst en av delägarna i dödsboet blir bolagsman i det öppna bolaget eller ansvarig bolagsman i kommanditbolaget eller då ett aktiebolag vars aktier tecknas av en eller flera delägare i dödsboet bildas i ovan nämnt syfte,

3) då ett öppet bolag eller ett kommanditbolag bildas för fortsättande av näringsverksamhet eller gårdsbruk som någon annan sammanslutning än ett öppet bolag eller ett kommanditbolag har bedrivit och minst en av delägarna i sammanslutningen blir bolagsman i det öppna bolaget eller ansvarig bolagsman i kommanditbolaget eller då ett aktiebolag vars aktier tecknas av en eller flera delägare i sammanslutningen bildas i ovan nämnt syfte,

4) då en bolagsman i ett öppet bolag eller en ansvarig bolagsman i ett kommanditbolag fortsätter det upplösta öppna bolagets eller kommanditbolagets verksamhet som enskild rörelse, yrke eller utövare av gårdsbruk,

5) då ett öppet bolag ombildas i enlighet med lagen om öppna bolag och kommanditbolag (389/88) till ett kommanditbolag eller ett aktie-

bolag eller då ett kommanditbolag ombildas till ett öppet bolag eller ett aktiebolag.

De utgifter för den överförda verksamheten som inte har dragits av vid beskattningen, avdras efter en sådan ändring av verksamhetsformen som avses ovan på samma sätt som de hade dragits av om verksamhetsformen inte hade ändrats.

Vid en överlåtelse av egendom som hänförs sig till den verksamhet som överförs räknas de ägartider som avses i 67, 68 och 70 §§ samt i 6 § 1 mom. 1 punkten lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet från den tidpunkt före ändringen av verksamhetsformen då egendomen förvärvades.

I de fall som avses i 1 mom. 2 och 5 punkten anses de aktier och andelar i det nya bolaget som erhållits vid ändringen av verksamhetsformen och som motsvarar den skattskyldiges tidigare andel ha förvärvats vid den tidpunkt då den skattskyldige förvärvade sin andel i det bolag eller dödsbo som var verksamt innan verksamhetsformen ändrades.

39 §

Som anskaffningsutgift för egendom som den skattskyldige har överfört från en annan av sina förvärvskällor anses den del av anskaffningsutgiften som inte har dragits av vid beskattningen eller ett belopp som är högre än detta och som i den andra förvärvskällan skall betraktas som skattepliktigt överlåtelsepris. Som anskaffningsutgift för produkter som har överförts från ett gårdsbruk anses produkternas sannolika överlåtelsepris vid överföringen.

40 §

Då en delägare i en sammanslutning tar ut egendom ur sammanslutningen, anses vid beskattningen av sammanslutningen ett belopp som motsvarar den ursprungliga anskaffningsutgiften eller ett sannolikt överlåtelsepris som är lägre än detta som överlåtelsepris för egendomen. Det belopp som vid beskattningen av sammanslutningen anses som överlåtelsepris betraktas vid beskattningen av sammanslutningens delägare som en utgift för anskaffning av egendomen.

41 §

Vid beskattningen av samfund som upplöses anses ett belopp som motsvarar det sannolika överlåtelsepriset för den egendom som fördelas som överlåtelsepris för denna. Vid beskattning-

en av öppna bolag och kommanditbolag som upplöses anses ett belopp som motsvarar den ursprungliga anskaffningsutgiften för den egendom som fördelas eller ett sannolikt överlåtelsepris som är lägre än detta som överlåtelsepris för denna.

42 §

Vinst som uppkommer vid fusion av samfund eller sammanslutningar är inte skattepliktig inkomst och förlust i motsvarande fall inte avdragbar utgift.

Ett samfund eller en sammanslutning som fusioneras anses inte bli upplöst vid beskattningen. De av det överlåtande samfundets eller sammanslutningens avdragbara utgifter som ännu inte har dragits av vid beskattningen dras av från det mottagande samfundets eller sammanslutningens inkomster på samma sätt som de skulle ha dragits av från det överlåtande samfundets eller sammanslutningens inkomster. Då egendom som överförs vid fusionen överläts räknas de ägartider som avses i 67, 68 och 70 §§ från den tidpunkt då det överlåtande samfundet eller sammanslutningen förvärvade egendomen.

Överlåtande och mottagande samfund och sammanslutningar behandlas vid beskattningen som särskilda samfund och sammanslutningar tills fusionen har trätt i kraft.

III AVDELNINGEN

Skatteplikt för inkomst

Definitioner

43 §

Skattepliktig inkomst är, med nedan nämnda begränsningar, den skattskyldiges inkomster i pengar eller pengars värde.

44 §

Nettoinkomst är den återstod som erhålls då från den skattepliktiga inkomsten dras av utgifterna för dess förvärvande eller bibehållande (*naturliga avdrag*). Nettoinkomsten fastställs särskilt för var och en av den skattskyldiges förvärvskällor.

45 §

Beskattningsbar inkomst är den återstod som erhålls då från totalbeloppet av den skattskyldiges nettoinkomster från de olika för-

värsvkällorna (*totalinkomsten*) dras av andra än de naturliga avdragen.

46 §

Förvärvsinkomst är

1) löneinkomst och därmed jämförbar personlig inkomst,

2) folkpensionens basdel och tilläggsdel samt annan pension och familjepension som baserar sig på lagstadgat pensionsskydd eller på tidigare företagarkerksamhet, förtroendemannaverksamhet, ett tjänsteförhållande eller arbetsförhållande eller på en försäkring som hänför sig till dessa eller som har erhållits som erkänsla för vetenskaplig, konstnärlig eller allmännyttig verksamhet,

3) dagpenning, moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenning, skadeersättning som utbetalts såsom försörjningspension samt annan pension eller ersättning för minskade inkomster och försämrade utkomst, som erhålls med stöd av sjukförsäkringslagen (364/63), lagen om understöds-kassor (471/42), patientskadela-gen (585/86) eller med stöd av obligatoriskt olycksfalls- eller trafiksskadeskydd eller annars i stället för skattepliktig förvärvsinkomst,

4) förmåner som erhållits med stöd av lagen om utkomstskydd för arbetslösa (602/84) samt utbildningsstöd enligt lagen om sysselsättningsfrämjande utbildning (31/76),

5) ersättning för förlorad förvärvsinkomst som erhållits i form av vuxenstudiepenning enligt 10 a § (95/87) lagen om studiestöd,

6) den andel av en sammanslutnings inkomst som fördelats på delägarna som beskattningsbar inkomst, till den del den motsvarar det skäliga värdet av det arbete delägaren utfört inom sammanslutningens inkomstförvärv,

7) värdet av det arbete den skattskyldige utfört i samband med leveransförsäljning eller annan därmed jämförbar försäljning av skog,

8) värdet av det arbete den skattskyldige utfört till förmån för renskötsel,

9) det sysselsättningsstöd som med stöd av sysselsättningsförordningen (737/87) betalas till arbetslösa som ämnar bli företagare och arbetslösa som genomgår träning för arbetsli-vet,

10) det hemvårdsstöd som avses i lagen om stöd för vård av barn i hemmet.

Vissa inkomster som hänför sig till arbetsförhållande

47 §

Naturaförmåner som erhållits av arbetsgiva-ren, uppskattas till gängse värde i enlighet med vad skattestyrelsen årligen närmare bestäm-mer.

48 §

Som skattepliktig löne- eller pensionsin-komst anses rätten att teckna aktier i ett arbetsgivaraktiebolag till ett pris som är lägre än det gängse priset, till den del nedsättningen överstiger 15 procent av det värde som beräk-nats på basis av aktiens genomsnittliga gängse värde under den kalendermånad som föregick den tidpunkt då beslutet om aktieemission fattades. Vid teckning av aktier som noterats på fondbörsen eller som annars noterats offici-ellt anses ingen skattepliktig förmån uppkom-ma även om nedsättningen är större än vad som nämns ovan, om teckningspriset motsva-rar minst det genomsnittliga priset på samma aktier under den kalendermånad då de första gången noteras officiellt.

Som skattepliktig löne- eller pensionsin-komst anses ränteförmåner för lån som bevil-jats av arbetsgivaren, till den del den årliga ränta på lånet är lägre än Finlands Banks grundränta.

49 §

Som skattepliktig löne- eller pensionsin-komst anses inte, om annat inte följer av 47 §, sedvanliga och skäliga förmåner som anställda och personer som uppbär pension för tidigare anställning hos arbetsgivaren erhåller av denne och som utgörs av

1) hälsovård som arbetsgivaren anordnar, dock med undantag av ersättningar för kost-nader för hälsovård och sjukdom som arbetsgi-varen betalar till arbetstagaren,

2) personalrabatt på de varor och tjänster som arbetsgivaren producerar eller saluför,

3) gåvor på bemarkelsedagar eller andra mindre gåvor i annan form än pengar eller därmed jämförbara prestationer,

4) rekreati-ons- eller hobbyverksamhet som arbetsgivaren anordnar,

5) gemensam transport som arbetsgivaren anordnar på resor mellan bostaden och arbets-platsen.

Som skattepliktig löne- eller pensionsinkomst anses inte sådana inom branschen sedvanliga och skäligen förmåner som skattskyldiga vilka är anställda hos trafikidkare eller uppbär pension på basis av sådan anställning erhåller av arbetsgivaren i form av fribiljetter eller rabattbiljetter för resor.

50 §

Skattepliktig inkomst är inte färdkostnader-sättningar, dagtraktamenten och logiersättningar som arbetsgivaren betalt för arbetsresor och som motsvarar den genomsnittliga skäligen ökning av färdkostnaderna och levnadskostnaderna som arbetsresorna föranleder. Skattestyrelsen meddelar årligen närmare föreskrifter om grunderna för och beloppen av skattefria ersättningar.

Med *arbetsresa* avses en resa som den skattskyldige tillfälligt företar till ett särskilt arbetsställe för att utföra uppgifter som hör till arbetet.

Som arbetsresa anses inte

1) den skattskyldiges resor mellan bostaden och den egentliga arbetsplatsen,

2) om den skattskyldige inte har någon egentlig arbetsplats, dagliga resor mellan bostaden och det särskilda arbetsstället i branschen, där arbetstagaren ofta måste byta arbetsställe på grund av att det för branschen typiska arbetet är kortvarigt,

3) veckoslutsresor och liknande resor, vilka under pågående arbetskommendering företagits mellan bostaden och det särskilda arbetsstället.

51 §

Skattepliktig inkomst är inte, i enlighet med vad skattestyrelsen närmare bestämmer, sådan ersättning som motsvarar en genomsnittlig skäligen ökning av färdkostnader och levnadskostnader och som arbetsgivaren har betalt till en skattskyldig som uppbär sådan sjöarbetsinkomst som avses i 93 och 94 §§ för resor från bostaden till fartygets ankomst- och avgångshamn och tillbaka. Skattefri inkomst är dock endast ersättningar för resor på grund av semester och vederlagssemester samt för andra resor vilkas resekostnader arbetsgivaren enligt sjömanslagen är skyldig att ersätta.

Skattestyrelsen meddelar årligen närmare föreskrifter om grunderna för och beloppen av skattefria ersättningar.

52 §

Skattepliktig inkomst är inte sådana skäligen ersättningar som betalas för täckande av särskilda kostnader och den ökning av levnadskostnaderna som skötseln av ett riksdagsmannaupdrag föranleder.

Skattestyrelsen meddelar närmare föreskrifter om de skattefria beloppen av ersättningar enligt 1 mom.

Inkomster av tjänstgöring utomlands

53 §

Skattepliktig löneinkomst är inte

1) tjänstgöringsarvoden, ortstillägg samt ersättningar för kurs- och prisfluktuationer till personer som är anställda vid utrikesrepresentationen eller som annars står i tjänstgöringsförhållande till finska staten och utför sitt uppdrag utomlands, eller andra av staten betalda ersättningar för täckande av särskilda utgifter som föranletts av utomlands utfört arbete och uppdrag,

2) löner eller arvoden som Förenta nationerna eller någon av dess specialorganisationer betalar för sakkunniguppdrag som utförts någon annanstans än i Finland.

54 §

Skattepliktig löneinkomst är inte lön som den skattskyldige har uppburit för arbete som han utfört utomlands

1) i anställning hos en och samma arbetsgivare eller

2) i en och samma stat (*inkomst av utlandstjänstgöring*), om hans av detta arbete föranledda vistelse utomlands (*utlandstjänstgöring*) har varat eller kan antas vara minst sex månader utan avbrott. Löneinkomsten är dock skattepliktig inkomst, om den uppburits från staten, en kommun eller något annat finskt offentligt samfund eller om den uppburits för arbete som utförts på ett finskt fartyg eller luftfartyg.

Utlandstjänstgöringen anses inte bli avbruten, trots att den skattskyldige efter det han inlett tjänstgöringen vistas i Finland i medeltal högst sex dagar per sådan hel månad som hans utlandstjänstgöring kan antas vara eller har varat. En förutsättning är dock att han inte vistas i Finland mera än 60 dagar på förhand av det antal dagar som uträknats på detta sätt och att han efter en sådan vistelse i Finland

återvänder till tjänstgöringsstaten för att fortsätta samma utlandstjänstgöring. Utlandstjänstgöringen anses inte heller bli avbruten, om den skattskyldiges vistelse i Finland beror på tvingande, av honom och hans arbetsgivare oberoende, oväntade orsaker och den skattskyldige efter en sådan vistelse i Finland återvänder till tjänstgöringsstaten för att fortsätta utlandstjänstgöringen.

En utlandstjänstgöring som inte längre kan betraktas som oavbruten anses ha upphört den dag då den skattskyldige efter att ha avslutat sin tjänstgöring skulle ha kunnat lämna tjänstgöringsstaten.

Har den skattskyldiges utlandstjänstgöring upphört av vägande, av den skattskyldige och hans arbetsgivare oberoende, oförutsedda orsaker, anses inte inkomsten av utlandstjänstgöringen som skattepliktig inkomst på den grund att utlandstjänstgöringen inte har varat minst sex månader så som det har antagits.

Vissa pensioner, sociala förmåner och ersättningar

55 §

Skattepliktig inkomst är inte

- 1) tillägg till folkpension enligt folkpensionslagen (347/56),
- 2) bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (591/78),
- 3) familjepension och utbildningsstöd enligt familjepensionslagen (38/69),
- 4) sådana pensioner enligt 5 § lagen om socialhjälp till vilka den skattskyldige har varit berättigad före år 1989,
- 5) skadeersättningar om vilka före år 1989 bestämts att de skall utbetalas som försörjningspension,
- 6) frontmannapensioner, fronttillägg och extra krigspensioner.

56 §

Skadeersättningar eller andra därmed jämförbara ersättningar är skattepliktig inkomst endast om de erhållits i stället för skattepliktig inkomst eller annars som ersättning för minskade inkomster eller försämrade utkomst.

Skattepliktiga ersättningar är inte

- 1) ersättningar för sjukvårdskostnader och med dem jämförbara utgifter, om annat inte följer av 49 §,

2) sådan dagpenning, livränta och försörjningspension eller sådana tillägg i anslutning till dem som med stöd av obligatoriskt olycksfallsskadeskydd utbetalts på grund av ett försäkringsfall som inträffat före den 1 januari 1982, även då dessa erhållits av arbetsgivaren i form av lön eller förskott, dock inte till den del det årliga beloppet av livräntan eller försörjningspensionen överstiger 20 000 mark,

3) ersättningar på grund av kroppsskada, sjukdom eller dödsfall som inträffat i krigstjänst eller annars förorsakats av en krigsoperation, då de av statens eller ett allmännyttigt samfunds medel betalts i form av en engångsersättning eller fortlöpande ersättning till den skadade eller insjuknade själv eller till hans anhöriga,

4) ersättningar som i form av en engångsersättning betalts till ägaren av ett sådant skyddsområde som avses i 9 § lagen om naturskydd (71/23) för ekonomiska förluster som åsamkas honom genom de begränsningar i nyttjanderätten till områden som följer av fredningsbeslutet.

57 §

Skattepliktig inkomst är inte

- 1) utkomststöd enligt socialvårdslagen (710/82),
- 2) underhållsstöd enligt lagen om trygghet av underhåll för barn (122/77),
- 3) förmåner enligt lagen om service och stöd på grund av handikapp (380/87),
- 4) begravningshjälp,
- 5) moderskapsunderstöd,
- 6) barnbidrag,
- 7) vårdbidrag enligt lagen om vårdbidrag för barn (444/69),
- 8) handikappbidrag enligt lagen om handikappbidrag (124/88),
- 9) värnplikts dagpenning,
- 10) militärunderstöd enligt militärunderstödslagen (566/48), hemförlovningspenning enligt lagen om hemförlovningspenning (910/77),
- 11) avgångsbidrag enligt lagen om avgångsbidrag (947/78) och statstjänstemannalagen (755/86),
- 12) ersättningar som arbetstagare med stöd av lagen om arbetsförmedling (246/59) erhållit av statens medel,
- 13) i lagen om läroavtal (422/67) nämnda ekonomiska fördelar som lärlingar erhåller av statens medel,

14) understöd som beviljats enligt lagen om forstläroanstalter (141/64),

15) bostadsbidrag som i enlighet med lagstiftningen om bostadsbidrag betalas till därtill berättigade,

16) ränteunderstöd enligt 7 § 3 mom. lagen om studiestöd (39/84),

17) understöd som beviljats av statens och kommunernas medel för reparation av bostäder,

18) skäligt strejkunderstöd eller annat sådant understöd som en löntagare eller gårdsbruksidkare med anledning av en arbetstvist erhållit av vederbörande arbetsmarknadsorganisation.

Förmåner av privatförsäkring

58 §

Skattepliktig inkomst är, med de undantag om vilka stadgas nedan, försäkringsprestationer som erhållits med stöd av frivillig personförsäkring (*personförsäkring*).

Vad som i 1 mom. och 59 § stadgas om skatteplikt för försäkringsprestationer gäller även belopp som erhållits genom premieåterbäring eller återköp av försäkringar samt det värde som räknats försäkringstagaren till godo då en sådan försäkring ändrats till en försäkring av annat slag (*ändringsvärde*).

Av premieåterbäring, återköpsvärde eller ändringsvärde av en pensionsförsäkring med engångspremie är dock endast den avkastning av försäkringen som avses i 59 § skattepliktig inkomst.

59 §

Om en försäkringsprestation som erhållits med stöd av en personförsäkring enligt försäkringsavtalet betalas i form av en engångsutbetalning eller i flera poster under en kortare tid än två år efter att den försäkrade har uppnått en bestämd ålder (*sparsumman*) till försäkringstagaren själv, då han är försäkrad, eller till hans make eller dennes barn, en arvinge till försäkringstagaren i rätt upp- eller nedstigande led eller till ett adoptivbarn eller ett fosterbarn, är den del av försäkringsprestationen som överstiger det sammanlagda beloppet av de betalda försäkringspremierna skattepliktig inkomst (*avkastningen av försäkringen*). Har en försäkring av ovan nämnt slag varit i kraft över tio år är 50 procent av dess avkastning skattepliktig inkomst.

Av en försäkringsprestation som baserar sig på en personförsäkring och som erhållits i form av en engångsersättning på grund av bestående arbetsoförmåga är 50 procent skattepliktig inkomst.

60 §

Skattepliktig inkomst är inte, då det är fråga om personförsäkring

1) försäkringsprestationer som enligt försäkringsavtalet vid den försäkrades död betalas i form av en engångsersättning till hans make eller dennes barn, en arvinge till honom i rätt upp- eller nedstigande led, hans adoptivbarn eller fosterbarn eller hans dödsbo,

2) ekonomiskt stöd som kan jämföras med försäkringsprestationer och som staten, en kommun eller något annat offentligt samfund som definieras närmare genom förordning eller en pensionsanstalt betalar till en ovan nämnd förmänstagare sedan en person i arbets- eller tjänsteförhållande eller i ett med dessa jämförbart anställningsförhållande har avlidit,

3) ersättningar för kostnader som föranleds av sjukdom eller olycksfall och andra med dem jämförbara ersättningar.

61 §

Har arbetsgivaren betalt försäkringspremier för en personförsäkring som han tecknat för en arbetstagare och som förpliktar försäkringsgivaren att betala sparsumman till arbetstagaren eller till en av denne utsedd förmänstagare i form av en engångsutbetalning eller i flera poster under en kortare tid än två år, räknas 10 procent av de försäkringspremier som arbetsgivaren har betalt som skattepliktig inkomst för arbetstagaren, oberoende av om arbetsgivaren har förbundit sig att hålla förmänstagarförordnandet i kraft eller inte.

62 §

Av en pension som grundar sig på en försäkring som den skattskyldige har betalt på en gång eller som han annars har erhållit genom köp, byte eller mot annan ersättning än fastighet eller genom annat med dem jämförbart förvärv mot ersättning räknas som inkomst endast följande belopp:

om pensionstagarens ålder vid skatteårets utgång är

under 44 år	60 %
44—52 år	55 %
53—58 år	50 %
59—63 år	45 %
64—68 år	40 %
69—72 år	35 %
73—76 år	30 %
77—81 år	25 %
82—86 år	20 %
87—91 år	15 %
92 år eller högre	10 %.

63 §

Skattepliktig inkomst är inte förmåner som i samband med överlåtelse av fastighet förbehållits för viss tid eller på livstid (*sytning*), till den del de erläggs i form av bostadsförmån, naturprodukter eller tjänster.

Understöd och pris

64 §

Skattepliktig inkomst är inte

1) stipendier eller andra understöd som erhållits för studier eller vetenskaplig forskning eller för konstnärlig verksamhet,

2) pris som utdelats som erkänsla för vetenskaplig, konstnärlig eller allmännyttig verksamhet,

3) pension som staten före den 1 januari 1984 beviljat för sådan verksamhet som avses i 2 punkten eller för annan förtjänstfull verksamhet eller familjepension som hänför sig till sådan pension,

4) annan studiepenning än sådan i 10 a § lagen om studiestöd nämnd ersättning för förlorad förvärvsinkomst som erhållits i form av vuxenstudiepenning.

Stipendier, studiebidrag och andra understöd samt pris som erhållits från andra än staten, en kommun eller något annat offentlig-rättsligt samfund eller från Nordiska rådet är dock skattepliktig inkomst till den del det sammanlagda beloppet av dem samt av stipendier, andra understöd, studiebidrag samt pris som erhållits från offentlig-rättsliga samfund och Nordiska rådet efter avdrag av utgifterna för inkomstens förvärvande och bibehållande under skatteåret överstiger det årliga beloppet av ett statligt konstnärsstipendium.

Finansministeriet kan på ansökan besluta att ett i 1 mom. avsett pris som erhållits som erkänsla för vetenskaplig, konstnärlig eller allmännyttig verksamhet är skattefri inkomst i sin helhet.

65 §

Skattepliktig inkomst är inte pris i sådana nationella eller internationella, i konstnärligt hänseende betydelsefulla tävlingar på konstens område som finansministeriet utsett.

Finansministeriet utser årligen på förhand på framställning av undervisningsministeriet de tävlingar på konstens område som skall avses som sådana i konstnärligt hänseende betydelsefulla nationella eller internationella tävlingar som avses i 1 mom.

66 §

Skattepliktig inkomst är inte pris i annan form än pengar eller därmed jämförbar prestation som en elev i grundskola, gymnasium, kvällsgymnasium, yrkesskola eller annan med dem jämförbar läroanstalt har fått vid en tävling i läs- eller övningsämne, som har anordnats för eleverna.

Överlåtelsevinst

67 §

Av vinst som erhållits vid överlåtelse av fast eller lös egendom som förvärvats genom köp, byte eller med dem jämförbart förvärv mot ersättning är, om överlåtaren ägt den lösa egendomen en kortare tid än fem år och den fasta egendomen en kortare tid än tio år, följande på basis av besittningstiden fastställda proportionella andel, skattepliktig inkomst i form av *tillfällig försäljningsvinst*:

besittningstiden i år	den skattepliktiga andelen av överlåtelsevinsten
under 4	100 %
minst 4 men under 6	80 %
minst 6 men under 8	60 %
minst 8	40 %.

68 §

Vinst som erhållits vid överlåtelse betraktas inte som tillfällig försäljningsvinst i följande fall:

1) då fast egendom, en byggnad på annans mark eller varaktig nyttjanderätt till en sådan, om den skattskyldige inte har förvärvat dem i uppenbart spekulationssyfte, har överlåtits genom ett förfarande i enlighet med lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/77) eller genom något annat därmed jämförbart förfarande,

2) då en fastighet frivilligt har överlåtits för ett sådant ändamål för vilket mottagaren är berättigad att inlösa egendom av ifrågavarande art eller att förvärva varaktig nyttjanderätt till den genom det ovan nämnda förfarandet,

3) då den skattskyldige för uppdämning eller reglering av ett vattendrag till den ägare av kraftverk som drar nytta av den nämnda åtgärden frivilligt har överlåtits egendom eller varaktig nyttjanderätt för ett sådant ändamål för vilket staten har givits inlösningsrätt.

Överlåts fast egendom till staten eller till ett landskap, en kommun eller ett kommunalförbund, anses den vinst som erhållits vid överlåtelsen som tillfällig försäljningsvinst endast om egendomen har varit i överlåtarens ägo under en kortare tid än fem år.

Mottagaren av fast egendom, en byggnad på annans mark eller varaktig nyttjanderätt till en sådan skall vid frivillig överlåtelse lämna överlåtaren en sådan utredning för beskattningen av vilken framgår att egendomen eller den varaktiga nyttjanderätten har överlåtits för ett sådant ändamål för vilket mottagaren eller staten har rätt att lösa in egendomen eller förvärva varaktig nyttjanderätt till den genom ett förfarande enligt lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter eller genom något annat därmed jämförbart förfarande.

69 §

Skattepliktig inkomst är även 40 procent av det belopp med vilket sådan vinst som överlåtelser av egendom under skatteåret medfört och som inte beaktas vid fastställandet av tillfällig försäljningsvinst överstiger 200 000 mark (*vinst av egendomsöverlåtelse*).

70 §

Storleken av tillfällig försäljningsvinst och vinst av egendomsöverlåtelse räknas ut genom att från överlåtelsepriset dras av 50 procent därav eller det sammanlagda beloppet av den oavskrivna delen av anskaffningsutgiften för egendomen och utgifterna för vinstens förvärvande, om det är större än halva överlåtelsepri-

set. Då beloppet av tillfällig försäljningsvinst eller vinst av egendomsöverlåtelse som erhållits för egendom som ägts en kortare tid än två år räknas ut, avdras från överlåtelsepriset dock endast 25 procent därav eller det sammanlagda beloppet av den oavskrivna delen av anskaffningsutgiften för egendomen och utgifterna för vinstens förvärvande, om det överstiger detta belopp.

Såsom anskaffningsutgift för egendom som erhållits utan vederlag anses beskattningens värde vid arvs- och gåvobeskattningen. Till anskaffningsutgiften räknas även utgifter för grundlig förbättring av egendomen under den tid den varit i den skattskyldiges ägo.

Till överlåtelsepriset läggs rotvärdet av virke som avvercats för att överlåtas separat från en fastighet och av avverkningsrätt som förbehålits vid överlåtelse av en fastighet, för den tid fastigheten har varit i den skattskyldiges ägo, dock högst för det år då överlåtelsen skedde och de fem föregående åren, minskat med den fördessa år beskattade nettoavkastningen av skogsbruket. Har egendomen under den tid den varit i den skattskyldiges besittning åsamkats skada för vilken han har fått ersättning, läggs ersättningen till överlåtelsepriset för det år då överlåtelsen skedde och de fem föregående åren, i den mån den inte har använts till förnyande eller istandsättning av den förstörda eller skadade egendomen.

Vid uträkning av vinst som erhållits vid överlåtelse av fordon beaktas inte färdkostnadsersättningar som arbetsgivaren har betalt.

71 §

Som en sådan överlåtelse som nämns i 67 och 69 §§ anses inte utbyte av konvertibla skuldebrev som avses i 5 kap. 1 § lagen om aktiebolag (734/78) mot aktier i ett bolag eller utnyttjande av den rätt att teckna aktier som nämför sig till däri nämnt optionslån. Vid överlåtelse av en sådan aktie räknas ägartiden från förvärvet av det konvertibla skuldebrevet eller rätten att teckna aktier.

72 §

Den skattskyldige har rätt att från en sådan vinst av egendomsöverlåtelse som beaktas vid fastställandet av tillfällig försäljningsvinst dra av förluster som under skatteåret uppkommit till följd av en överlåtelse av samma slag.

73 §

Vinst som erhållits vid överlåtelse skall inte anses som tillfällig försäljningsvinst eller vinst av egendomsöverlåtelse, om

1) den skattskyldige överlåter aktier eller andelar som berättigar till besittning av en lägenhet och som han har ägt i minst två år eller en byggnad som han har ägt i minst lika lång tid, och om han under den tid han ägt aktierna, andelarna eller byggnaden under minst två år före överlåtelsen utan avbrott har använt lägenheten eller byggnaden som stadigvarande bostad för sig eller sin familj (*vinst av överlåtelse av egen bostad*),

2) den skattskyldige överlåter fast egendom, värdepapper, en andel i ett öppet bolag eller ett kommanditbolag eller en fartygslott och mottagaren är överlåtarens barn eller en bröstarvinge till barnet eller någondera av dessa tillsammans med sin make, och om egendomen i sammanlagt över tio år har varit i den skattskyldiges eller i dennes och en sådan persons ägo av vilken han erhållit den utan vederlag.

Då vinst av överlåtelse av en egen bostad räknas ut jämföras med byggnaden även byggnadsplatsen till den del dess areal inte överstiger 10 000 kvadratmeter eller, på planlagt område, inte är större än en i planen angiven tomt eller byggnadsplats. Har mindre än hälften av en sådan lägenhet eller byggnad som använts såsom egen bostad använts som stadigvarande bostad för den skattskyldige eller hans familj, anses av överlåtelsevinsten endast den del som motsvarar denna användning utgöra skattefri inkomst. Har flera skattskyldiga tillsammans ägt sådana aktier eller andelar eller en sådan byggnad, tillämpas på den vinst eller andel därav som tillfallit var och en av dem vad som stadgas ovan i denna paragraf.

Har på överlåtelsen tillämpats 1 mom. 2 punkten och överlåter mottagaren samma egendom innan fem år har förflutit från förvärvet skall, då beloppet av hans tillfälliga försäljningsvinst eller vinst av egendomsöverlåtelse räknas ut, från anskaffningsutgiften dras av det belopp av den skattepliktiga vinsten av egendomsöverlåtelse som med beaktande av 1 mom. 2 punkten inte har ansetts som hans fångesmans skattepliktiga inkomst.

Familje- och arvsrättsliga förvärv

74 §

Skattepliktig inkomst är inte vad som förvärvats genom giftorätt eller i fördel av oskiftat bo, genom arv, såsom bidrag eller gottgörelse som avses i 8 kap. ärvdabalken eller genom testamente eller gåva.

Skattepliktig inkomst är dock avkastningen av nyttjanderätt på livstid, pension eller annan förmån på livstid eller ett visst antal år som någon erhållit genom testamente eller gåva.

Skattepliktig inkomst vid kommunalbeskattningen är arv, i 1 mom. avsedda bidrag och gottgörelser, testamenten samt gåvor som tillfallit någon annan än en make eller en arvinge i rätt upp- eller nedstigande led, till den del dessa erhållits av samma arvlätare eller givare och deras sammanlagda värde under skatteåret överstiger 15 000 mark.

75 §

Skattepliktig inkomst är inte underhållsbidrag som erhålls för underhåll av barn och som fastställts genom dom eller avtal i enlighet med lagstiftningen om underhåll för barn, eller som annars erhålls för underhåll av barn.

Skattepliktigt är inte heller sådant understöd i form av pengar eller varor som på basis av en frivillig förbindelse eller någon annan förpliktelse på bestämda tider betalas till en tidigare make eller till en make som på grund av söndring i äktenskapet är stadigvarande bosatt på annat håll.

Inkomst av renskötsel

76 §

Som inkomst av renskötsel anses den nettoavkastning renskötseln under föregående renskötselår i medeltal uppskattas ha avkastat för varje över ett år gammal ren, som räknats genom renbeteslagets försorg, med beaktande av de på orten normala kostnaderna för renboskap. Då denna avkastning uppskattas skall de för beskattningen för respektive år fastställda intäktsgrunderna iaktas.

Har inkomsten av renskötsel på grund av en skada som drabbat renboskapen nedgått avsevärt mera än på orten i allmänhet, skall detta beaktas i skälig mån då inkomsten uppskattas.

Övriga stadganden som gäller skatteplikt för inkomst

77 §

Skattepliktig inkomst är inte den andel en delägare i ett inhemskt dödsbo som beskattas som en särskild skattskyldig eller i en samfällld förmån har erhållit av dödsboets eller den samfälllda förmånens inkomst.

Skattepliktig inkomst för en delägare i en sammanslutning är inte, i motsats till den andel av inkomsten som avses i 34 § 2 mom., hans andel av sammanslutningens vinst.

Skattepliktig inkomst är inte heller den andel som i Finland bosatta delägare i sådana utländska sammanslutningar eller dödsbon som avses i 4 § 5 och 6 punkten erhåller av sammanslutningarnas eller dödsboens inkomst, till den del dessa är skyldiga att betala skatt på denna inkomst här.

Utöver dividender och med dem jämförbara räntor anses även gottgörelse för bolagsskatt som skattepliktig inkomst.

78 §

Skattepliktig inkomst är inte den förmån en skattskyldig har haft av en bostad som använts för hans eget eller hans familjs behov och som han förfogat över i egenskap av delägare eller medlem i ett bostadsaktiebolag eller i något annat bostads- eller fastighetssamfund mot en ersättning som är lägre än den gängse hyran, om annat inte följer av lagen om beskattning av bostadsinkomst i vissa fall (505/73). Den förmån som en aktieägare eller medlem i ett bostads- eller fastighetssamfund har haft av en bostad till vilken han med stöd av bolagsordningen eller andelslagets stadgar har besittningsrätt anses inte heller som skattepliktig inkomst för samfundet.

79 §

Skattepliktig inkomst är inte vinster från lotterier som anordnats i Finland eller utlottning av premieobligationer eller vinster som vid vadhållning som med vederbörligt tillstånd anordnats i samband med inhemska idrotts- eller djurtävlingar. Skattepliktig inkomst är inte heller vinster vilka såsom pris eller under annat namn erhållits någon annan i Finland offentligt anordnad utlottning, gissning, vadhållning eller på grund av annat därmed jämförbart förfarande som helt eller delvis är beroende av slumpen. Skattepliktig inkomst är

dock vinster som kan anses som skäligen ersättning för någon prestation eller som bör betraktas som lön enligt lagen om förskottsuppbörd.

80 §

Skattepliktig inkomst är inte

1) gottgörelse eller pension som republikens president uppbär för skötseln av sitt ämbetsuppdrag eller bostads- eller annan förmån som han utöver dessa erhåller av staten,

2) den rätt till avgiftsfria resor som hänförs sig till riksdagsmannaupdrag,

3) lön eller arvode som erhållits för arbete för en mellanstatlig konferens i Finland, om arbetet utförts av en person som är bosatt någon annanstans än i Finland och inte är finsk medborgare,

4) andel som ett medlemsland av Nordiska Investeringsbanken fått av överskott som banken utdelat,

5) den inkomst som plockaren erhållit vid överlåtelse av vilda bär, svampar och kottar eller sådana vilda växter och växtdelar som insamlas för att användas som människoföda eller läkemedel eller vid tillverkningen av läkemedel, om inkomsten inte skall anses som lön,

6) ersättning som överlåtaren erhållit för överlåtelse av modersmjölk,

7) arbets- och brukspenning till fångar som avtjänar straff eller till personer som är internerade i tvångsinrättning.

IV AVDELNINGEN

Avdrag från inkomsten

1 kap.

Naturliga avdrag

81 §

Den skattskyldige har rätt att från sin inkomst dra av utgifterna för inkomstens förvärvande eller bibehållande, med de undantag om vilka stadgas i detta kapitel.

Vid kommunalbeskattningen skall utgifterna för förvärvande eller bibehållande av varje förvärvskällas inkomst dras av från samma förvärvskällas inkomst.

Utgifter för förvärvande eller bibehållande av skattefri inkomst får inte dras av.

82 §

Utgifter för inkomstens förvärvande är bland annat:

1) löner och andra förmåner som betalats till personer som arbetat inom den skattskyldiges inkomstförvärv,

2) vad en sammanslutning, en samfällid förmån eller ett dödsbo har betalt i lön som kan anses som skälig till en delägare som arbetat inom dess inkomstförvärv,

3) försörjning som med stöd av 5 § lagen om socialhjälp betalats till löntagare som arbetat inom den skattskyldiges inkomstförvärv samt pensioner till dem och deras anhöriga,

4) kostnader för anskaffning av facklitteratur samt forskningsmaterial och vetenskaplig litteratur eller andra kostnader för vetenskapligt arbete och utövning av konst, om dessa inte har betalats med stipendier eller understöd som avses i 64 §,

5) skäliga kostnader som direkt föranletts av skötseln av ett statligt förtroendeuppdrag,

6) medlemsavgifter till arbetsmarknadsorganisationer och avgifter till arbetslöshetskassor, om dessa inte hänför sig till sjöarbetsinkomst.

Som sådana utgifter för inkomstens förvärvande och bibehållande som avses i 1 mom. 1 punkten anses även löner som den skattskyldige har betalt till sådana hemmavarande barn eller andra familjemedlemmar som fortlöpande arbetat inom hans inkomstförvärv och som före skatteåret har fyllt 14 år. En förutsättning för avdraget är dock att den ersättning som betalats för arbetet inte är högre än det belopp som bort betalas till en avlönad främmande person. Löner och andra ersättningar som betalats till maken är inte avdragbara.

83 §

Som utgifter för inkomstens förvärvande anses även kostnader för resor mellan bostaden och den egentliga arbetsplatsen, beräknade enligt kostnaderna för anlitanande av det billigaste fortskaffningsmedlet. Sådana kostnader kan dock dras av till ett belopp av högst 16 000 mark och endast till den del de under skatteåret överstiger 2 000 mark.

Anses något annat än ett allmänt fortskaffningsmedel som billigaste fortskaffningsmedel, varom stadgas i 1 mom., räknas avdraget ut på det sätt som skattestyrelsen årligen närmare bestämmer med beaktande av den skäliga kostnadsökning som användningen av fortskaffningsmedlet för resor mellan bostaden och arbetsplatsen föranleder.

Stadgandena i 1 och 2 mom. tillämpas då

avdraget för kostnaderna för sådana resor som avses i 50 § 3 mom. räknas ut.

84 §

Har en skattskyldig använt motorsåg eller röjsåg vid fällning av träd, upparbetning av virke, skogsrojning eller annat med skogsrojning jämförbart arbete, anses som utgift för förvärvande eller bibehållande av löneinkomst av sådant arbete kostnaderna för användningen av sågen till ett belopp om 30 procent eller, om den skattskyldige yrkar på detta, 40 procent av den nämnda löneinkomsten (*motorsågsavdrag*). Har ett arbetslag om två personer använt samma såg, anses dessa kostnader utgöra 15 procent av varderas löneinkomst av ifrågavarande arbete och, om arbetslaget bestått av tre personer, 10 procent av vars och ens löneinkomst av arbetet. På basis av utredning som den skattskyldige företer beaktas som utgifter för inkomstens förvärvande eller bibehållande de verkliga kostnaderna för användningen av motorsåg, om de är större än vad som nämnts ovan.

Har en skattskyldig använt häst och körredskap eller traktor vid skogskörsla eller annan körsla, anses som utgift för förvärvande eller bibehållande av löneinkomst kostnaderna för användning av häst och körredskap eller traktor till ett belopp om 60 procent av löneinkomsten av skogskörslor och 50 procent av löneinkomsten av andra körslor (*körredskapsavdrag*). På basis av utredning som den skattskyldige företer beaktas som utgifter för inkomstens förvärvande eller bibehållande de verkliga kostnaderna för användning av häst och körredskap eller traktor, om de är större än vad som nämnts ovan.

Utgör den löneinkomst som avses i 1 mom. minst en tredjedel av den skattskyldiges inkomster, anses ytterligare 5 procent av den ifrågavarande löneinkomsten, dock högst 1 400 mark, utgöra utgifter för förvärvande eller bibehållande av denna löneinkomst (*skogsarbetaravdrag*).

Denna paragraf tillämpas inte på inkomster som beskattas enligt inkomstskattelagen för gårdsbruk (543/67).

85 §

Som utgifter för inkomstens förvärvande eller bibehållande får inte dras av den skattskyldiges och hans familjs levnadskostnader,

vilka även omfattar bostadshyra och löneutgifter för hembiträde.

86 §

Den skattskyldige får från sin löneinkomst dra av

1) såsom *avdrag för inkomstens förvärvande* två procent av löneinkomstens belopp, dock högst 1 000 mark,

2) medlemsavgifter till arbetsmarknadsorganisationer och avgifter till arbetslöshetskassor,

3) kostnader för resor mellan bostaden och arbetsplatsen till den del de enligt 83 § är avdragbara,

4) andra än i 2 och 3 punkten nämnda utgifter för förvärvande eller bibehållande av löneinkomst endast till den del deras sammanlagda belopp överstiger beloppet av avdraget för inkomstens förvärvande.

Den skattskyldige får med undantag av avdraget för inkomstens förvärvande inte dra av utgifter för förvärvande eller bibehållande av sjöarbetsinkomst.

2 kap.

Avdrag från totalinkomsten vid stats- och kommunalbeskattningen*Räntor*

87 §

Den skattskyldige har rätt att med de begränsningar om vilka stadgas nedan dra av räntor på skulder som hänför sig till näringsverksamhet, gårdsbruk och annan förvärvsverksamhet samt räntor på sina övriga skulder.

Andra skattskyldiga än fysiska personer och inhemska dödsbon som beskattas som särskilda skattskyldiga har rätt att dra av endast räntor på skulder som hänför sig till näringsverksamhet, gårdsbruk och annan förvärvsverksamhet.

Stadgandena om avdrag av räntor på skulder tillämpas även på index- och kursförluster.

88 §

Räntor som en fysisk person eller makar och ett inhemskt dödsbo som skall beskattas som en särskild skattskyldig drar av beaktas endast till den del deras belopp överstiger en *självriskandel* om 900 mark.

Räntor som hänför sig till inkomst som är

skattefri med stöd av en speciallag är inte avdragbara vid beskattningen.

89 §

Fysiska personer eller makar tillsammans samt inhemska dödsbon som beskattas som särskilda skattskyldiga har rätt att dra av 90 procent av sina räntor på andra skulder än sådana som hänför sig till förvärvsverksamhet till den del räntorna överstiger självriskandelen. Avdragets maximibelopp är 22 000 mark. För makar som under skatteåret har försörjt ett minderårigt barn är avdragets maximibelopp dock 25 000 mark. I ränteavdraget får ingå högst 10 000 mark i andra räntor än *räntor på bostadslån*, till vilka hänförs räntor på lån för anskaffning eller grundlig förbättring av den skattskyldiges eller hans familjs stadigvarande bostad.

90 §

Andra räntor än räntor på en skuld som hänför sig till näringsverksamhet eller gårdsbruk, vilka har betalats före den tid för vilken de beräknats, är avdragbara endast till den del de hänför sig till skatteåret och det därpå följande året.

En skattskyldig har inte rätt att dra av räntor som betalats som sådant understöd som avses i 7 § 3 mom. lagen om studiestöd (39/84).

91 §

Vid tillämpning av självriskandelen eller då den skattskyldige har yrkat på att räntor skall dras av till ett större belopp än vad han eller makarna tillsammans enligt lagen är berättigade till, lämnas räntorna oavdragna i följande ordning:

1) räntor som inte hänför sig till förvärvsverksamhet eller till en bestämd förvärvskälla, och av dessa i första hand andra räntor än räntor på bostadslån,

2) räntor som hänför sig till annan förvärvsverksamhet än näringsverksamhet eller gårdsbruk,

3) räntor på skulder som hänför sig till en bestämd förvärvskälla i första hand från inkomsten av den förvärvskälla till vilken det största räntebeloppet hänför sig.

Av makars räntor lämnas i den ordning som avses i 1 mom. i första hand den makes räntor oavdragna vars totalinkomst vid statsbeskatt-

ningen är lägst, om makarna inte har yrkat på annat.

Avdrag för sjöarbetsinkomst

92 §

Vid stats- och kommunalbeskattningen beviljas under de förutsättningar om vilka stadgas nedan allmänt skattskyldiga som uppbär sjöarbetsinkomst *avdrag för sjöarbetsinkomst* från totalinkomsten.

93 §

Med *sjöarbetsinkomst* avses löneinkomst i pengar eller pengars värde för arbete som ombord på ett finskt fartyg med en brutto-dräktighet om minst 100 registerton i samband med fartygets trafik utförs i anställning hos en redare eller någon annan därmed jämförbar, av skattestyrelsen fastställd arbetsgivare som sköter fartygets trafik, under förutsättning att

1) fartyget används i utrikesfart eller under skatteåret huvudsakligen i kustfart,

2) fartyget är underställt sjöfartsstyrelsen och används på havsområde, eller att

3) fartyget är underställt Ålands landskapsstyrelse och inte är en färja som sköter trafik längs allmän väg.

Med *kustfart* avses inrikes trafik utanför skärgårdsområdet på Finska viken, Bottniska viken och Östersjön norr om 57 breddgraden nordlig bredd, dock inte trafik från Viborgska viken till Santio i Virolahti kommun längs den inre farleden, inte heller trafik utanför Fagerö i Sibbo kommun eller utanför Porkala udd eller Hangö udd, om fartyget annars används inom skärgården vid kusten.

Med *utrikesfart* avses trafik mellan en ort i Finland och en ort i en främmande stat eller trafik utanför området för kustfart.

Med finska fartyg jämföras sådana utländska fartyg som en finsk arbetsgivare förhyr eller innehar på annan grund än hyra och med vilket följer endast en fåtalig besättning eller ingen besättning alls.

Fastställelse som avses i 1 mom. kan sökas av arbetsgivare eller skattskyldiga.

94 §

Sjöarbetsinkomst är också

1) annan än sådan inkomst enligt sjömanslagen (423/78) som avses i 93 § och som uppbyts hos en arbetsgivare som avses i 93 §,

2) ersättning efter fångstens storlek för arbete ombord på ett finskt fiskefartyg.

Som sjöarbetsinkomst anses inte inkomst av

1) arbete som medan fartyget ligger i hamn utförs ombord av en person som inte följer med fartyget,

2) arbete som bör anses endast som tillfälligt kontroll-, service- eller lotsningsarbete eller annat därmed jämförbart arbete,

3) arbete på ett fritidsfartyg eller på ett fartyg där endast medlemmar av arbetsgivarens familj arbetar stadigvarande,

4) arbete på fartyg som tillhör staten och som används för försvars- eller gränsbevakningsuppgifter.

95 §

Det avdrag för sjöarbetsinkomst som vid statsbeskattningen beviljas från totalinkomsten utgör 18 procent av det sammanlagda beloppet av sjöarbetsinkomsten, dock högst 38 000 mark.

Det avdrag för sjöarbetsinkomst som vid kommunalbeskattningen beviljas från totalinkomsten utgör 30 procent av det sammanlagda beloppet av sjöarbetsinkomsten, dock högst 65 000 mark.

Utan hinder av 2 mom. höjs avdraget för sjöarbetsinkomst vid kommunalbeskattningen med 1 000 mark för varje full kalendermånad under vilken fartyget inte anlöper finsk hamn eller annars rör sig inom finskt territorium, om den skattskyldige då arbetar på fartyget. Vid utgången av en sådan tidsperiod som berättigar till förhöjning beviljas dock förhöjningen även för en del av en kalendermånad.

96 §

Utlåtanden som gäller tillämpningen av stadgandena om avdrag för sjöarbetsinkomst ges av den sjömansskattenämnd som finns i anslutning till skattestyrelsen. Nämnden kan även vid behov för finansministeriet framlägga förslag till ändring av stadgandena om avdrag för sjöarbetsinkomst.

Övriga avdrag

97 §

Fysiska personer eller inhemska dödsbon som skall beskattas som särskilda skattskyldiga har rätt att i *förmögenhetsinkomst* avdrag från sin totalinkomst på basis av andra räntor än

sådana som berättigar till gottgörelse för bologsskatt, vinstandelar som erhållits från placeringsfonder och hyresinkomster från bostäder som uthyrt för användning som annan bostad än fritidsbostad dra av sammanlagt 2 000 mark, ökat med 50 procent av det belopp med vilket dessa inkomster överstiger 2 000 mark. Förmögenhetsinkomstavdragets belopp kan dock uppgå till högst det sammanlagda beloppet av de inkomster som ligger till grund för avdraget och högst till 10 000 mark.

Då förmögenhetsinkomstavdragets belopp räknas ut beaktas inte de naturliga avdragen.

98 §

Den skattskyldige har rätt att dra av premier som han erlagt för sin egen och sin makes obligatoriska pensionsförsäkring. Dessutom har den skattskyldige rätt att dra av sina egna och sin makes frivilliga pensionsförsäkringspremier, dock inte engångspremier eller premier för separat beviljade invalidpensionsförsäkringar, till ett belopp som uppgår till högst 15 procent av förvärvsinkomstens belopp (*pensionsförsäkringspremieavdrag*). Folkpensionspremierna är inte avdragbara.

Som frivillig pensionsförsäkring anses en försäkring, i fråga om vilken avsikten är att de prestationer som baserar sig på den skall betalas i återkommande poster antingen halvårsvis eller med kortare mellanrum under den skattskyldiges återstående livstid eller under en tid av minst två år.

En förutsättning för att pensionsförsäkringspremierna skall kunna dras av är dessutom att premierna inte har dragits av med stöd av lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet eller inkomstskattelagen för gårdsbruk.

99 §

Den skattskyldige har rätt att i egna och familjemedlemmars sjukdomskostnader, till den del de överstiger 300 mark, dra av högst 1 600 mark eller då det är fråga om makar, till den del kostnaderna överstiger 600 mark, sammanlagt högst 3 200 mark. Maximibeloppen skall höjas med 500 mark för varje minderårigt barn som den skattskyldige har försörjt under skatteåret (*sjukdomskostnadsavdrag*).

100 §

Har en under skatteåret i Finland bosatt persons skattebetalningsförmåga med beaktan-

de av de inkomster och den förmögenhet som står till hans och hans familjs förfogande av någon särskild orsak såsom försörjningsplikt, arbetslöshet eller sjukdom nedgått väsentligt, avdras från inkomsten ett skäligt belopp, dock inte mera än 6 000 mark (*avdrag för nedsatt skattebetalningsförmåga*). Avdraget beviljas i fulla tusen mark.

På basis av kostnader som föranletts enbart av sjukdom kan den skattskyldiges skattebetalningsförmåga anses ha blivit väsentligt nedsatt endast om beloppet av de sjukdomskostnader som överstiger det maximala sjukdomskostnadsavdraget under skatteåret uppgår till minst 2 000 mark och samtidigt utgör minst fem procent av den skattskyldiges totalinkomst.

3 kap.

Avdrag från totalinkomsten vid statsbeskattningen

101 §

Vid statsbeskattningen avdras från den skattskyldiges totalinkomst 12 000 mark, om han under skatteåret har försörjt barn som har fyllt minst 3 år men högst 7 år. Avdraget får göras av den av makarna vars total inkomst är större. Avdraget görs dock från inkomsten för den av makarna vars totala inkomst är mindre, om makarna har yrkat på det i sina skattedeklarationer (*barnavårdsavdrag*).

102 §

Vid statsbeskattningen avdras från den skattskyldiges totalinkomst ett *pensionsinkomstavdrag vid statsbeskattningen*. Fullt pensionsinkomstavdrag uträknas så att från full folkpension, som har multiplicerats med talet 2,22, dras av den minsta beskattningsbara inkomsten enligt den progressiva inkomstkatteskalan och återstoden avrundas till följande fulla belopp av hundra mark. Pensionsinkomstavdraget kan dock inte vara större än pensionsinkomsten. Om den skattskyldiges totala inkomst är större än fullt pensionsinkomstavdrag, minskas pensionsinkomstavdraget med 70 procent av det belopp varmed den totala inkomsten överstiger det fulla pensionsinkomstavdraget.

Då fullt pensionsinkomstavdrag vid statsbeskattningen räknas ut, anses som full folkpension det som under skatteåret sammanlagt betalats till en ensamstående i form av folkpen-

sionens basdel och tilläggsdel till fullt belopp i den första kommungruppen.

103 §

Samfund som avses i 4 § får, på det sätt som närmare stadgas genom förordning, vid statsbeskattningen från sin totala inkomst dra av

1) penningdonation på minst 5 000 mark som för skyddande och bevarande av kulturarvet i Finland gjorts till finska staten, ett finskt universitet eller en finsk högskola eller till en sådan av skattestyrelsen namngiven finsk förening, inrättning eller stiftelse vars egentliga uppgift är att bevara kulturarvet i Finland, samt

2) penningdonation på minst 5 000 och högst 150 000 mark som för främjande av vetenskap eller konst gjorts till finska staten, ett finskt universitet eller en finsk högskola eller till en sådan av skattestyrelsen namngiven finsk förening, inrättning eller stiftelse vars egentliga uppgift är att understöda vetenskap eller konst.

104 §

Vid statsbeskattningen får den skattskyldige från sin totalinkomst dra av i sin förvärvskälla uppkommen förlust som inte beror på levnadskostnaderna. En förlust som uppkommit i gårdsbruk får dock dras av från den totalinkomsten endast upp till 10 000 mark.

4 kap.

Avdrag från totalinkomsten vid kommunalbeskattningen

105 §

Vid kommunalbeskattningen avdras från en skattskyldig fysisk persons totalinkomst 9 500 mark för varje minderårigt barn som han har försörjt under skatteåret (*barnavdrag*). Avdraget tillkommer den av makarna vars totalinkomst är större.

106 §

Vid kommunalbeskattningen avdras från en skattskyldig fysisk persons totalinkomst 9 000 mark, om han under skatteåret har försörjt ett minderårigt barn och stadgandena om makar i denna lag inte tillämpas på honom (*ensamförsörjaravdrag*).

107 §

Vid kommunalbeskattningen avdras från en skattskyldig fysisk persons totalinkomst 2 600 mark, om han genom sjukdom, lyte eller kroppsskada åsamkats bestående men på grund av vilket hans invaliditetsgrad enligt företedd utredning är 100 procent. Om procenttalet är lägre, men dock minst 30 procent, beviljas i avdrag en mot procenttalet svarande del av 2 600 mark (*invalidavdrag vid kommunalbeskattningen*). Avdraget beviljas dock högst till beloppet av annan förvärvsinkomst än pensionsinkomst.

Har den skattskyldige under skatteåret fått invalidpension som baserar sig på obligatoriskt pensionsskydd, anses hans invaliditetsgrad utan särskild utredning vara 100 procent, om full pension har beviljats, och 50 procent, om delpension har beviljats, om inte den skattskyldiges invaliditetsgrad på basis av företedd utredning anses vara högre. Den skattskyldige bibehåller sin rätt till invalidavdrag som förutsätts av invalidpensionen även efter det att invalidpensionen har ombildats till ålderspension.

Genom förordning utfärdas närmare bestämmelser om de grunder enligt vilka invaliditetsgraden skall fastställas samt om den utredning som krävs för erhållande av invalidavdrag.

Invalidavdragets storlek bestäms på basis av annan förvärvsinkomst vid statsbeskattningen än pensionsinkomst, efter att de avdrag som avses i 1 kap. har gjorts.

Utan hinder av 1 och 2 mom. får en skattskyldig som år 1982 har haft skattepliktigt pensionsinkomst vid kommunalbeskattningen göra invalidavdrag till samma belopp som han hade rätt till vid kommunalbeskattningen för år 1982, om han inte med stöd av gällande stadganden har rätt till ett större invalidavdrag.

108 §

Vid kommunalbeskattningen avdras från den skattskyldiges totalinkomsten ett *pensionsinkomst*avdrag vid kommunalbeskattningen. Fullt pensionsinkomstavdrag uträknas så, att från full folkpension, som har multiplicerats med 1,37, dras av beloppet av fullt grundavdrag, och återstoden avrundas till följande fulla belopp av hundra mark. Pensionsinkomstavdraget kan likväl inte vara större än pensionsinkomsten. Om skattskyldiges totalin-

komst är större än fullt pensionsinkomstavdrag, minskas pensionsinkomstavdraget med 70 procent av den överskjutande delen.

Då fullt pensionsinkomstavdrag vid kommunalbeskattningen räknas ut, anses som full folkpension det som under skatteåret sammanlagt betalats till en ensamstående i form av folkpensionens basdel och tilläggsdel till fullt belopp i den första kommungruppen. När det fulla pensionsinkomstavdraget räknas ut för makar vilka båda får folkpension eller av vilka den ena får folkpension och den andra frontmannapension, anses som full folkpension det som under skatteåret sammanlagt betalats till makarna i form av folkpensionens basdel och tilläggsdel i första kommungruppen.

109 §

Om en skattskyldig fysisk persons totalinkomst efter att de avdrag som nämns i detta kapitel har gjorts inte överstiger 8 000 mark, skall från inkomsten vid kommunalbeskattningen avdras nämnda inkomstbelopp (*grundavdrag*). Om totalinkomsten överstiger fullt grundavdrag, skall avdraget minskas med 20 procent av den överskjutande inkomsten.

5 kap.

Särskilda stadganden om avdrag från totalinkomsten

110 §

En skattskyldig som inte hela skatteåret varit bosatt i Finland samt utländska samfund har rätt till ränteavdrag och pensionsförsäkringspremieavdrag endast om avdraget hänför sig till sådan inkomst eller förmögenhet för vilken här skall betalas skatt.

Rätt till sjukdomskostnadsavdrag, barnavårdsavdrag, pensionsinkomstavdrag vid statsbeskattningen och till de avdrag från totalinkomsten vid kommunalbeskattningen som avses i 4 kap. har endast sådana fysiska personer som största delen av skatteåret varit bosatta i Finland. Rätt till grundavdrag har endast sådana fysiska personer som hela skatteåret varit bosatta i Finland.

111 §

Om delägare i ett inhemskt dödsbo som skall beskattas som särskild skattskyldig är den avlidnes barn eller fosterbarn, som under skatteåret fått underhåll av boets tillgångar, beviljas

boet för de år som följer på den avlidnes dödsår för barnets vidkommande pensionsförsäkringspremieavdrag och sjukdomskostnadsavdrag samt barnavårdsavdrag, barnavdrag vid kommunalbeskattningen och ensamförsörjaravdrag vid kommunalbeskattningen.

Är den efterlevande maken delägare i dödsboet, beviljas boet även för den efterlevande makens vidkommande ovan nämnda avdrag samt invalidavdrag vid stats- och kommunalbeskattningen. Ovan nämnda avdrag görs från boets inkomst eller inkomstskatt endast om den efterlevande maken inte har krävt att de i första hand skall dras av från hans egna inkomster eller inkomstskatt. Stadgandena om avdrag för den efterlevande makens vidkommande tillämpas även på annan delägare i dödsboet, då värdet av det arbete som han utfört till förmån för skogsbruk har räknats som inkomst för boet.

112 §

Pensionsförsäkringspremieavdrag, avdrag för ränta på den skattskyldiges eller makens skuld som hänför sig till annan verksamhet än förvärvsverksamhet samt sjukdomskostnadsavdrag dras av från den makes inkomst som har yrkat på avdraget. Om avdraget inte kan göras i den ordning makarna yrkat, görs avdraget i första hand från den makes inkomster vars totalinkomst vid statsbeskattningen är större.

Pensionsförsäkringspremieavdraget, ränteavdraget och sjukdomskostnadsavdraget görs till samma belopp vid stats- och kommunalbeskattningen.

113 §

Avdragen från totalinkomsten vid statsbeskattningen görs i första hand från förvärvsinkomsten. Förmögenhetsinkomstavdrag och ränteavdrag görs dock i första hand från andra inkomster än förvärvsinkomster.

Avdragen från totalinkomsten vid kommunalbeskattningen görs i första hand från det sammanlagda beloppet av den skattskyldiges beskattningsbara inkomster i hemkommunen. Om den beskattningsbara inkomsten i hemkommunen inte förslår till att täcka dessa avdrag, avdras de från de beskattningsbara inkomsterna i övriga kommuner så, att avdraget i första hand görs från de beskattningsbara inkomsterna i den kommun i vilken den

sammanlagda beskattningsbara inkomsten är störst.

Med avvikelse från stadgandena i 1 och 2 mom. avdras räntan på skuld som hänför sig till en viss förvärvskälla från inkomsten från denna förvärvskälla. Räntor som hänför sig till anskaffande eller grundlig förbättring av den skattskyldiges eller hans familjs bostad anses inte hänföra sig till någon viss förvärvskälla.

V AVDELNINGEN

Periodisering av inkomst och utgift

1 kap.

Periodisering av inkomster

114 §

En inkomst anses som inkomst för det skatteår under vilket den har lyfts, antecknats på den skattskyldiges konto eller under vilket den skattskyldige annars har kunnat förfoga över den.

Tillfällig försäljningsvinst och vinst av egendomsöverlåtelse anses som inkomst för det skatteår under vilket köpet eller bytet gjorts eller annan överlåtelse skett.

115 §

Om en pensionsinkomst, som baserar sig på lagstadgat pensionsskydd och som uppburits under skatteåret, i fråga om minst tre månader hänför sig till tiden före skatteåret, periodiseras pensionsinkomsten på den skattskyldiges yrkande som inkomst för det år till vilket pensionen hänför sig. Om en pensionsinkomst av nämnda slag som uppburits på en gång hänför sig till flera år än skatteåret och de två föregående åren, periodiseras den som tre lika stora poster för skatteåret och de två föregående åren.

Yrkande på att en pensionsinkomst skall periodiseras skall framställas inom kalenderåret efter det år då pensionen betalats. I fråga om redan verkställda beskattningar iakttas i tillämpliga delar det förfarande som nämns i 82 § beskattningsslagen.

10 381087A

2 kap.

Periodisering av utgifter

116 §

Avdrag som baserar sig på den skattskyldiges utgifter görs det skatteår under vilket betalningen har erlagts, om inte annat följer av 117 § eller av andra särskilda skäl.

117 §

Anskaffningsutgifterna för byggnader, maskiner och inventarier samt patent och andra sådana nyttigheter vilka har använts vid den skattskyldiges inkomstsförvärv dras av som årliga avskrivningar med iakttagande i tillämpliga delar av stadgandena i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet.

VI AVDELNINGEN

Förmögenhet

1 kap.

Skatteplikt för tillgångar

118 §

Som skattepliktiga tillgångar anses den i pengar uppskattbara egendom som den skattskyldige har vid skatteårets utgång med nedan stadgade undantag.

Beskattningsbar förmögenhet är den återstod som fås då nedan stadgade avdrag görs från de skattepliktiga tillgångarna.

119 §

Skattepliktiga tillgångar är bland annat

1) besittnings- eller nyttjanderätt till fastighet på obegränsad tid eller på livstid eller viss tid, rätt till skogsavverkning och annan rätt att utnyttja någon annans fastighet,

2) rätt till livränta och pension samt rätt till inkomst av fastighet och annan sådan förmån, om rättigheten är avsedd att gälla under den därtill berättigades livstid eller under viss tid, varav vid skatteårets utgång minst fem år återstår, till den del rättighetens årsavkastning överstiger 2 500 mark,

3) immateriella rättigheter, som anskaffats mot vederlag och kan överlätas separat, såsom patenträtt samt rätt till litterärt eller konstnärligt alster, fotografi och varumärke, samt

4) rätt till vattenkraften i strömfall som är utbyggt eller under utbyggnad.

120 §

Skattepliktiga tillgångar är inte

1) hem- och annat lösöre, som är avsett enbart för den skattskyldiges och hans familjs personliga bruk, dock så att bilar, motorcyklar och motorbåtar, segelbåtar och andra med dem jämförbara föremål samt smycken och andra värdeföremål vilkas värde överstiger det sedvanliga är skattepliktiga tillgångar,

2) hyres-, lego- eller annan därmed jämförbar rätt till bostad, inte heller rätt till bostads- eller annan förmån som republikens president får av staten för sitt ämbetsuppdrag,

3) rätt till lagstadgad pension eller sådan rätt till pension eller annan förmån som grundar sig på den skattskyldiges eller makens eller föräldrarnas tidigare tjänste- eller arbetsförhållande eller på försäkring i samband därmed eller som har beviljats som ersättning för personskada eller grundar sig på lagstiftningen om skada, ådragen i militärtjänst eller på olycksfalls- eller sjukförsäkring,

4) sytning,

5) rätt till understöd, vilket den som på grund av söndring i äktenskapet fortgående lever åtskild från sin make eller som en fränksild make med stöd av förpliktelse på bestämda tider får av den andra maken,

6) rätt till barnbidrag, socialhjälp eller annat med stöd av lag beviljat understöd,

7) rättigheter som träder i kraft när ett uppskjutande villkor uppfylls och sådana rättigheter som den skattskyldige först längre fram kan utnyttja, däri även inbegripet rätt till egendom av vilken någon annan tills vidare åtnjuter avkastningen, om inte annat stadgas nedan,

8) andel i ett sådant inhemskt dödsbos tillgångar som skall beskattas som särskild skattskyldig eller i tillgångarna i en samfälld förmån samt i sådana utländska sammanslutningars och utländska dödsbons tillgångar i Finland som avses i 4 §,

9) fasta anläggningar och ledbommar som hör till en flottningssammanslutnings flottningssled samt övriga konstruktioner och anläggningar som nämnas i flottningssstadgan,

10) husdjur som den skattskyldige håller för sin lantbruksproduktion och produkter som erhållits från det lantbruk som han bedriver samt utsäde, gödselmedel, kraftfoder och övriga dylika förnödenheter som anskaffats för detta ändamål, ej heller renar som den skattskyldige håller för renskötsel,

11) rättigheter vilka baserar sig på ett sådant besittningsavtal som avses i 98 § 1 mom. jordansaffningslagen (396/45), 68 § jorddispositionslagen (353/58) eller 7 a och 13 §§ lagen om renskötselägenheter, av dessa lagrum de två sistnämnda sådana de lyder i lag av den 10 maj 1974 (351/74), ej heller

12) rätt till vattenkraften i strömfall som inte är utbyggt eller under utbyggnad.

121 §

Som likställd med ägare anses

1) innehavare av fast egendom, som har varaktig besittningsrätt till egendomen,

2) innehavare av villkorliga tomter, samt

3) en efterlevande make, som på grund av inbördes testamente eller annars har rätt att för sin livstid få avkastning av sådan egendom beträffande vilken äganderätten har tillfallit hans bröstarvinge.

Om någon annars har rätt att njuta avkastning av någon annans egendom, räknas egendomens värde i enlighet med vad som anses skäligen helt eller delvis, dock minst i den omfattning som nämns i 138 §, som tillgångar för den som är berättigad till avkastningen och till övriga delar som tillgångar för ägaren.

2 kap.

Värdering av tillgångarna

122 §

Egendom som hör till tillgångarna uppskattas till det gängse värde den hade vid skatteårets utgång i ägarens hand och på den ort där den befann sig, om inte annat stadgas nedan.

Med gängse värde avses förmögenhetens sannolika överlåtelsepris.

123 §

Som värde av omsättnings-, investerings- och anläggningstillgångar anses den del av egendomens anskaffningsutgift som inte har avskrivits vid inkomstbeskattningen vid skatteårets utgång, dock inte vad som överstiger det gängse värdet. Värdet av en lantbrukslägenhet, annan fastighet samt byggnad och konstruktion liksom även av värdepapper som hör till anläggningstillgångarna bestäms likväl på det sätt som stadgas nedan i detta kapitel och värdet av fartyg vars nettodräktighet är minst 19 registerton utan beaktande av de avskriv-

ningar som har gjorts i enlighet med skattelättnadslagstiftningen.

124 §

Som värde av jordbruksjord och dess växtbestånd anses jordbruksjordens genomsnittliga årliga avkastning multiplicerad med sju. Till jordbruksjord räknas åker, trädgård, naturäng och naturbete. Skattestyrelsen fastställer årligen kommunvis den genomsnittliga årliga avkastningen per hektar åker så, att ändringen av denna avkastning i jämförelse med den senast fastställda genomsnittliga årliga avkastningen motsvarar förändringen i konsumentprisindex från september året före skatteåret till september under skatteåret.

Om det på grund av att kommunindelningen har ändrats under skatteåret föreligger skillnader mellan de senast fastställda genomsnittliga årliga avkastningarna i kommunens olika delar, anses som den senast fastställda genomsnittliga årliga avkastningen för åker ett i förhållande till avkastningsarealerna vägt medeltal.

Som genomsnittlig årlig avkastning för trädgård anses 150 procent och som genomsnittlig årlig avkastning för naturäng och naturbete 35 procent av den för åker fastställda genomsnittliga årliga avkastningen.

Värdet av täckdikad jordbruksjord ökas med ett av skattestyrelsen årligen per hektar fastställt tilläggsvärde (*täckdikningstillägg*). Täckdikningstillägget fastställs så, att ändringen av tillägget i jämförelse med det senast fastställda täckdikningstillägget motsvarar förändringen i konsumentprisindex från september året före skatteåret till september under skatteåret.

125 §

Som värde av skog anses dess vid inkomstbeskattningen fastställda nettoavkastning multiplicerad med talet 10. Om värdet av skogsbeståndet i lantbrukslägenhetens skog väsentligt avviker från medelvärdet av likartade skogsmarkens skogsbestånd i samma kommun, skall värdet av skogen, som har uträknats på ovan nämnt sätt, höjas eller sänkas enligt prövning. Till skog räknas jordgrund och trädbestånd.

126 §

Det gängse värdet av byggnadsplatsen för en lantbrukslägenhets produktionsbyggnad, vari inbegrips marken under byggnaden samt gårds-

planen i dess omedelbara närhet, bestäms genom att det beskattningsvärde som med stöd av 124 § fastställs för jordbruksjord av motsvarande storlek multipliceras med talet 4.

Värdet av byggnadsplatsen för en lantbrukslägenhets bostadsbyggnad bestäms med iakttagande av stadgandena om annan fastighet än lantbrukslägenhet i 130 §.

Till en lantbrukslägenhet hörande stenbrott, grus-, ler- och torvtäkt eller annan förmån som nyttjas för annat än gårdsbrukets eget behov värderas till det kapitalvärde som förmånen med hänsyn till nettotinkomsten därav, den tid förmånen sannolikt kan utnyttjas och en räntesats om 8 procent beräknas ha vid utgången av skatteåret.

127 §

Värdet av bostadsbyggnaden på en lantbrukslägenhet fastställs med iakttagande av stadgandena om andra bostadsbyggnader i 131 §.

Som värde av en lantbruksbyggnad och konstruktion på en lantbrukslägenhet anses den del av byggnadens och konstruktionens anskaffningsutgift som vid skatteårets utgång inte har avskrivits vid inkomstbeskattningen.

128 §

Som värde av maskiner, redskap och anordningar som används i lantbruket anses den del av egendomens anskaffningsutgift som vid skatteårets utgång inte har avskrivits vid inkomstbeskattningen, dock inte ett belopp som överstiger det gängse värdet. Som värde av husdjur, om de inte är fria från förmögenhetsskatt, anses deras gängse värde i enlighet med vad skattestyrelsen närmare bestämmer.

129 §

Värdet av andra fastigheter än lantbrukslägenheter bestäms särskilt för markens och för byggnadernas vidkommande.

130 §

Vid bestämmandet av det gängse värdet av mark, med vilken även avses ett sådant område av byggnadsmark på en lantbrukslägenhet för vilket stads- eller byggnadsplan har fastställts, skall beaktas fastighetens bruksändamål, byggnadsrätt, läge, trafikförbindelser, lämplighet för byggnadsändamål, hur långt de kommunaltekniska arbetena framskridit samt den skäliga prisnivå som konstaterats på basis av de priser som på fria marknaden betalats på orten

under normala förhållanden för fastigheter vilka till sin art och sitt läge är jämförbara.

Värdet av ett sådant område av byggnadsmark på en lantbrukslägenhet av vilket den skattskyldige sålt och fortfarande kan sälja mark för byggnadsändamål bestäms med iakttagande i tillämpliga delar av stadgandena i 1 mom. Härvid skall dock dessutom beaktas andelen av den mark som av byggnadsmarkområdet skall användas för vägar och allmänna områden samt den tid som beräknas förflyta innan marken sannolikt kommer att användas som byggnadsmark.

Om byggnadsrätten för en tomt eller byggnadsplats inte har utnyttjats helt och om värdet av de byggnader som är belägna på den inte är ringa i jämförelse med tomtvärdet, skall värdet av tomten minskas i skälig mån.

Skattestyrelsen fastställer årligen närmare för varje kommun de grunder enligt vilka beskattningsvärdet av mark räknas ut.

131 §

Som värde av en byggnad, konstruktion och vattenkraftverk anses, i enlighet med vad finansministeriet närmare bestämmer, byggnadens, konstruktionens och vattenkraftverkets återanskaffningsvärde minskat med följande årliga åldersavdrag:

1) för bostads- och administrationsbyggnad och annan med dem jämförlig byggnad, av trä 1,25 % och av sten 1 %,

2) för butiks-, lager-, fabriks-, verkstads-, ekonomi- och annan med dem jämförlig byggnad samt annan kraftstation än sådan som hör till ett vattenkraftverk, av trä 5 % och av sten 4 %,

3) för lager- och annan konstruktion 10 %,

4) för byggnad, damm, bassäng och annan konstruktion som hör till ett vattenkraftverk 1 %.

Om byggnaden eller konstruktionen har skadats eller annars förlorat i värde mera än vad åldersavdragen förutsätter, skall återanskaffningsvärdet minskas med det belopp som motsvarar värdeminskningen. Har i byggnaden eller konstruktionen efter att den färdigställts utförts grundliga förbättringar eller betydande underhållsarbeten, skall åldersavdraget sänkas enligt prövning.

Som värde av en byggnad eller konstruktion som är i bruk anses, utan hinder av stadgandena i 1 mom., minst 20 procent av byggnadens eller konstruktionens återanskaffningsvärde.

Som värde av en byggnad, damm, bassäng och annan konstruktion vilken hör till ett vattenkraftverk som är i bruk anses dock minst 40 procent av deras återanskaffningsvärde.

132 §

Om det sammanlagda beloppet av de i detta kapitel avsedda värdena av en lantbrukslägenhets eller annan fastighets olika delar och förmåner är högre än fastighetens sannolika överlåtelsepris, anses det sannolika överlåtelsepriset som fastighetens värde.

133 §

Skattestyrelsen fastställer beskattningsvärdet för inhemska obligationer samt för aktierna i sådana aktiebolag, med undantag för bostadsaktiebolag, vilkas aktiekapital vid utgången av det kalenderår som föregått skatteåret utgjort minst 1 500 000 mark, likaså för sådana aktier och andra värdepapper samt standardiserade optioner och terminer i fråga om vilka skattestyrelsen anser det vara nödvändigt.

Skattestyrelsen skall uppgöra förslag till beskattningsvärden för sådana värdepapper som avses i 1 mom. före utgången av oktober månad under skatteåret, varefter den vars intresse ärendet kan angå samt även utgivaren av värdepappret under följande november månad hos skattestyrelsen kan framställa sina anmärkningar mot förslaget. Skattestyrelsen skall före utgången av följande december månad slutligt fastställa beskattningsvärdena och offentliggöra en förteckning över dem, så att den senast den 15 januari kan tillhandahållas de skattskyldiga.

Beskattningsvärdet för ett värdepapper får inte fastställas högre än det värde som har upptagits i det förslag som nämns i 2 mom., om det inte finns anledning till detta på grund av ett väsentligt misstag som inträffat då förslaget uppgjordes eller till följd av förändrade förhållanden eller av annan därmed jämförbar orsak.

I skattestyrelsens beslut om fastställande av beskattningsvärden för värdepapper får ändring inte sökas genom besvär, om inte värdet har fastställts högre än värdet i det förslag som nämns i 2 mom.

134 §

Beskattningsvärdet för aktier som noteras på fondbörsen fastställs till 70 procent av deras gängse värde. Värdet av dessa aktier, på fond-

börsen noterade obligationer samt av standardiserade optimer och terminer fastställs utan att i 133 § nämnt förslag uppgörs.

135 §

Finansministeriet utfärdar närmare bestämmelser om de grunder enligt vilka skattenämnden fastställer det gängse värdet för bostadsaktiebolags aktier, bostads- och andra andelslags andelar samt andra värdepapper, vilkas värde skattestyrelsen inte har fastställt. Om skattenämnden har fastställt värdet för värdepapper och andelar, kan ändring i denna del av beskattningen sökas i den ordning som stadgas i beskattningslagen.

136 §

Utländskt mynt samt värdepapper och tillgodohavanden i utländskt mynt uppskattas enligt den officiella köpkursen på skatteårets sista dag samt skulder enligt den officiella säljkursen vid samma tidpunkt. Om ett tillgodohavande eller en skuld skall betalas alternativt i finskt eller utländskt mynt, skall värdet, då valrätten tillkommer borgenären, bestämmas enligt det penningvärde enligt vilket värdet av tillgodohavandet eller skulden är högre, samt då valrätten tillkommer gäldenären, enligt det penningvärde enligt vilket nämnda värde är lägre.

137 §

En räntefri fordran som inte har förfallit vid skatteårets utgång ges det värde den hade vid utgången av skatteåret, beräknat enligt en räntefot om 8 procent och med beaktande av endast hela år. En fordran av annat slag upptas till sitt nominella värde. En osäker eller till sitt belopp obestämmd fordran uppskattas till sitt sannolika värde.

138 §

Värdet av nyttjanderätt, rätt till avkastning av egendom eller annan förmån som gäller för obegränsad tid uppgår till årsinkomsten av rättigheten multiplicerad med 12,5.

Värdet av nyttjanderätt, pension och annan förmån för den skattskyldige under hans återstående livstid uträknas genom att årsinkomsten av förmånen multipliceras med en koefficient som fastställs enligt den till förmånen berättigade personens ålder som följer:

Den skattskyldiges ålder

Det tal varmed
årsinkomstens belopp
multipliceras

under 44 år,	12
44—52 „	11
53—58 „	10
59—63 „	9
64—68 „	8
69—72 „	7
73—76 „	6
77—81 „	5
82—86 „	4
87—91 „	3
92 år eller högre	2.

139 §

En förmån som tillkommer någon för vissa år uppskattas till det kapitalvärde den har vid skatteårets utgång, beräknat enligt antalet hela år som återstår av den tid förmånen varar och en räntefot om 8 procent.

140 §

Har den skattskyldige vid skatteårets utgång använt en byggnad som han äger eller en lägenhet som han besitter i egenskap av aktieägare i ett bostadsaktiebolag eller medlem i ett bostadsandelslag enbart eller huvudsakligen som bostad för sig eller sin familj, sänks värdet av byggnaden och dess tomtmark samt aktien och andelen, vilket har bestämts enligt stadgandena i detta kapitel, till den del det inte överstiger 125 000 mark, med 40 procent.

Finns i en byggnad, som den skattskyldige äger, två eller flera lägenheter, av vilka den skattskyldige vid skatteårets utgång har använt någon enbart eller huvudsakligen som bostad för sig eller sin familj, sänks värdet av den del av byggnaden som använts som egen bostad och av den tomtmark som motsvarar den, till den del det inte överstiger 125 000 mark, på det sätt som stadgas i 1 mom.

3 kap.

Avdrag från tillgångarna

141 §

Från de skattepliktiga tillgångarna avdras den skattskyldiges skulder.

Skulder är bland annat

1) en försäkringsanstalts ersättnings- och försäkringspremiefond samt en pensionsstiftelse och andra pensionsanstalters av pensionsförpliktelserna härrörande, enligt försäkrings tekniska grunder uträknade pensionsansvarighet, och

2) en förpliktelse, på grund av vilken den skattskyldige utan vederlag eller mot ett på en gång betalt vederlag till någon annan skall utge en prestation som kan uppskattas i pengar eller låta någon annan i något avseende utnyttja den skattskyldiges fasta egendom, om den rättighet som motsvarar förpliktelsen är skattepliktig eller en rätt till pension eller en sytning.

Som skuld anses inte eget kapital.

Värdet av de skulder som avses i 1 mom. 2 punkten fastställs enligt värderingsgrunden för motsvarande rättighet.

142 §

Den som vid utgången av skatteåret inte var bosatt i Finland samt utländska samfund har rätt att dra av endast den skuld och förpliktelse som hänför sig till egendom som vid utgången av skatteåret fanns här.

Om en skattskyldig som bedriver rörelse i Finland direkt eller indirekt är beroende av en person som inte är bosatt i Finland eller av ett utländskt företag som ekonomiskt deltar i hans företag eller som har inflytande på dess ledning eller i vilket den skattskyldige deltar ekonomiskt eller på vars ledning han kan inverka, får från den skattskyldiges tillgångar inte dras av den del av skulden som skall anses som kapitalplacering i den härvarande rörelsen.

143 §

Från de sammanlagda tillgångarna för makar som bor i Finland avdras 50 000 mark. Om den ena maken härvid har skulder till ett belopp som överstiger tillgångarna, beaktas skillnaden som avdrag från den andra makens beskattningsbara förmögenhet, dock inte utöver en tredjedel av den andra makens beskattningsbara förmögenhet.

Från tillgångarna för en skattskyldig som bott i Finland och under skatteåret försörjt sitt minderåriga barn avdras för varje sådant barn 10 000 mark. Avdraget beviljas dock endast den ena av makar vilka skall beskattas på grund av deras sammanlagda förmögenhet. Om båda makarna har tillgångar, får avdraget göras endast av den make vars tillgångar är större.

VII AVDELNINGEN

Skatten

1 kap.

Statsskatten

144 §

Den inkomstskatt som den skattskyldige skall betala till staten fastställs på basis av den beskattningsbara inkomsten och förmögenhetsskatten på basis av de beskattningsbara tillgångarna i enlighet med vad som stadgas nedan.

145 §

Inkomstskatten för fysiska personer, inhemska dödsbon som skall beskattas som särskilda skattskyldiga, samfällda förmåner och sammanslutningar som avses i 34 § 2 mom. fastställs enligt en *progressiv inkomstskatteskala* och förmögenhetsskatten enligt en *progressiv förmögenhetsskatteskala*.

Inkomstskatten för samfund fastställs enligt *samfunds inkomstskatteprocent* och förmögenhetsskatten enligt *samfunds förmögenhetsskatteprocent*.

Angående de skatteskalor och de skatteprocenter som skall tillämpas vid beskattningen för respektive år stadgas särskilt.

146 §

Från inkomstskatten för en skattskyldig som största delen av skatteåret har bott i Finland avdras 660 mark, om han genom sjukdom, lyte eller kroppsskada åsamkats bestående men på grund av vilket hans invaliditetsgrad enligt företedd utredning är 100 procent eller, om procenttalet är lägre, men dock minst 30 procent, en mot procenttalet svarande del av 660 mark (*invalidavdrag vid statsbeskattningen*). Har den skattskyldige under skatteåret fått invalidpension som baserar sig på obligatoriskt pensionsskydd, anses hans invaliditetsgrad utan särskild utredning vara 100 procent, om full pension har beviljats, och 50 procent, om delpension har beviljats, om inte den skattskyldiges invaliditetsgrad på basis av företedd utredning anses vara högre. Den skattskyldige bibehåller sin rätt till invalidavdrag som förutsätts av invalidpensionen även efter det att invalidpensionen har ombildats till ålderspension. Genom förordning utfärdas närmare stadganden om de grunder enligt vilka invaliditetsgraden skall fastställas samt om den utred-

ning som krävs för erhållande av invalidavdrag.

Om en skattskyldig på vilken stadgandena om makar i denna lag tillämpas inte har påförts inkomstskatt eller om den inte förslår till invalidavdrag vid statsbeskattningen, görs avdraget eller avdras det oavdragna beloppet från den andra makens inkomstskatt.

147 §

Om den beskattningsbara inkomsten överstiger jämna tiotal mark eller den beskattningsbara förmögenheten jämna hundratal mark, beaktas inte det överstigande beloppet.

Vid beskattningen av makar tillämpas stadgandet i 1 mom. särskilt på vardera makens inkomst och förmögenhet.

148 §

Om ett inhemskt samfunds beskattningsbara inkomst understiger 100 000 mark eller dess beskattningsbara förmögenhet 50 000 mark, läggs i det förra fallet som grund för fastställandet av inkomstskatten endast lika många fulla procent av samfundets beskattningsbara inkomst som i den ingår belopp av 1 000 mark, och i det senare fallet som grund för fastställandet av förmögenhetsskatten lika många fulla procent av samfundets beskattningsbara förmögenhet som i den ingår belopp av 500 mark, om samfundet inte är fritt från skatt på förmögenhet.

149 §

Har den som skall beskattas enligt den progressiva inkomstskatteskalen under skatteåret haft en inkomst om minst 10 000 mark, som skall anses ha influtit i för- eller efterskott för två eller flera år och som utgör minst en fjärdedel av det sammanlagda beloppet av hans skattepliktiga inkomster under skatteåret, skall *inkomstutjämning* verkställas vid beskattningen av en sådan engångsinkomst, om den skattskyldige yrkar på detta innan beskattningen slutförts.

För inkomstutjämningen delas den ovan avsedda engångsinkomsten med antalet år till vilka inkomsten anses hänföra sig, dock högst med talet 5. En av de sålunda uträknade inkomstdelarna läggs till den skattskyldiges övriga beskattningsbara inkomst för skatteåret. På de övriga inkomstdelarna uträknas en skatt enligt den progressiva inkomstskatteskalen för skatteåret, som dock skall utgöra minst

15 procent av inkomstdelen. Den på detta sätt uträknade skatten på inkomstdelen multipliceras med antalet år till vilka inkomsten hänförs sig, med undantag av skatteåret, och debiteras som skatt för skatteåret. Om en samfärd förmån har uppburits inkomst för flera än 10 år, debiteras i skatt på de andra delarna av engångsinkomsten än den del som lagts till den beskattningsbara inkomsten för skatteåret högst 30 procent av dessa inkomstdelar.

Som inkomst som influtit för två eller flera år kan anses bland annat

1) engångshyra som erhållits för längre hyrestid än ett år, om den inte skall anses som inkomst av näringsverksamhet,

2) inkomst som erhållits vid överlåtelse av rörelse,

3) inkomster av upphovsrätt eller patent,

4) lön som erhållits för tidigare år eller pension som erhållits för skatteåret och det föregående året,

5) engångsbetalning som den skattskyldige erhållit vid avgång från arbete, och

6) engångsbetalning som erhållits på basis av livförsäkring, om den inte kan anses som inkomst av näringsverksamhet.

Som inkomst som influtit för två eller flera år anses inte tillfällig försäljningsvinst eller vinst av egendomsöverlåtelse.

150 §

Vardera maken påförs inkomstskatt var för sig på basis av den beskattningsbara inkomst för vilken han beskattas med stöd av 24 §.

Av den förmögenhetsskatt som bestämts på basis av den sammanlagda förmögenheten påförs vardera maken den del som motsvarar förhållandet mellan dennes förmögenhet och den sammanlagda förmögenheten.

151 §

Den skatt som enligt 29 § skall påföras ett hemmavarande minderårigt barn för annan inkomst än förvärvsinkomst uträknas så, att från den skatt som utgår på barnets och förälderns sammanräknade inkomst avdras den skatt som utgår på förälderns inkomst varefter skillnaden betraktas som barnets skatt och påförs barnet.

152 §

Den skatt som utgår för ett hemmavarande minderårigt barns förmögenhet uträknas så, att från den skatt som utgår för barnets och

föräldrarnas sammanräknade förmögenhet avdras den skatt som utgår för föräldrarnas förmögenhet varefter skillnaden betraktas som barnets skatt och påförs barnet.

153 §

Den inkomstskatt och förmögenhetsskatt som den skattskyldige skall betala fastställs var för sig i fulla mark så, att den överskjutande delen inte beaktas.

2 kap.

Kommunalskatten

154 §

Av den skattskyldiges beskattningsbara inkomst motsvarar ett belopp av en mark ett skattöre.

Om antalet skattören för den skattskyldige i en kommun understiger ett hundra, påförs honom inga skattören.

Den kommunalskatt som den skattskyldige skall betala fastställs i fulla mark så, att den överskjutande delen inte beaktas.

155 §

Angående uttaxeringen per skattöre stadgas i kommunallagen.

VIII AVDELNINGEN

Särskilda stadganden

1 kap.

Beskattningens övre gräns

156 §

Överstiger den statsskatt som skall betalas på inkomst och förmögenhet under skatteåret samt kommunalskatten, kyrkoskatten, folkpensionspremien och sjukförsäkringspremien för en fysisk person som under skatteåret har varit bosatt i Finland eller för ett inhemskt dödsbo som skall beskattas som särskild skattskyldig sammanlagt 70 procent av den beskattningsbara inkomst som vid statsbeskattningen har fastställts för den skattskyldige, påförs denne inte den överskjutande delen av statsskatten. Skatteförhöjning enligt 77 § beskattningsslagen påförs dock till fullt belopp.

Vid beskattningen av makar skall deras sammanlagda inkomster och skatter läggas till

grund för bestämmandet av om skatter skall lämnas opåfordrad enligt 1 mom.

När skatternas och avgifternas maximibelopp enligt 1 och 2 mom. räknas ut beaktas inte inkomster för vilka endast kommunalskatt skall betalas, ej heller skatteförhöjning som fastställts med stöd av 77 § beskattningsslagen.

2 kap.

Skatteavtal

157 §

Regeringen har rätt att för avskaffande eller lindring av internationell dubbelbeskattning under förutsättning av ömsesidighet ingå avtal med en främmande stat om fördelning av beskattningsrätten mellan nämnda stat och Finland med avseende på vissa inkomster eller vissa tillgångar eller om att skattskyldiga helt eller delvis befrias från att betala skatt i Finland. Beskattning som verkställts på basis av ett sådant avtal skall anses ha skett enligt denna lag.

158 §

Har Finlands beskattningsrätt begränsats genom avtal för undvikande av internationell dubbelbeskattning eller annat internationellt avtal, eller om Finland helt har avstått från att begagna sin beskattningsrätt med avseende på vissa inkomster eller vissa tillgångar, tillämpas, om detta enligt avtalet är tillåtet, vid beskattningen av den skattskyldige här den skattesats som hade bort tillämpas om hans beskattningsbara inkomst eller förmögenhet hade fastställts utan att avtalets bestämmelser beaktats.

Föranleder bestämmelserna i ett sådant avtal som avses i 1 mom. att från den skatt som skall fastställas här skall dras av utländsk skatt, avdras från den skatt som skall betalas här för samma inkomst det belopp som visas ha betalats i den andra staten. Avdraget får dock inte överstiga ett belopp som motsvarar en lika stor del av den skatt, som skall betalas här, som det i den andra staten erhållna inkomstbeloppet utgör av den skattskyldiges här uträknade totalinkomst.

Vad som i 2 mom. stadgas om inkomst gäller i tillämpliga delar även förmögenhet.

IX AVDELNINGEN

Ikraftträdelse- och övergångsstadganden

159 §

Denna lag träder i kraft den 1989. Den tillämpas första gången vid beskattningen för år 1989.

Genom denna lag upphävs lagen den 31 december 1974 om skatt på inkomst och förmögenhet (1043/74), lagen den 20 december 1974 om begränsning av rätten att vid beskattningen avdraga ränta på gäld (953/74), lagen den 14 juni 1985 om avdrag för sjöarbetsinkomst vid beskattningen (455/85) och lagen om skattefrihet för Oy Yleisradio Ab benämnda bolag (381/51).

160 §

Utan hinder av stadgandena om familjebeskattning i denna lag läggs vid statsbeskattningen för år 1989 andra inkomster än förvärvsinkomster för den make som har mindre förvärvsinkomster än den andra maken eller som inte alls har förvärvsinkomster, till den deras belopp överstiger 6 500 mark, till den andra makens inkomster. Vid uträknandet av skattebeloppet och påförandet av skatten skall härvid iaktas stadgandena i 61 § i den lag om skatt på inkomst och förmögenhet, som var gällande innan denna lag trädde i kraft.

Vid beskattningen för år 1989 tillämpas på sambeskattningen av minderåriga barn och deras föräldrar 17 c och 61 a §§ i den lag om skatt på inkomst och förmögenhet som var gällande innan denna lag trädde i kraft.

161 §

I fråga om dödsbon efter personer som avlidit före denna lag trätt i kraft räknas den tid om tre år som avses i 33 § från ingången av år 1989.

162 §

Denna lags 35 § tillämpas första gången vid beskattningen för år 1990. Vid beskattningen för år 1989 beaktas dividender och räntor som en sammanslutning erhållit enligt de stadganden som var gällande innan denna lag trädde i kraft.

163 §

På upplösning av samfund tillämpas, då anmälan om att samfundet träder i likvidation har gjorts för registrering innan denna lag trätt

i kraft, samt på fusion, då anmälan om fusion-savtalet har gjorts för registrering eller, om det inte har stadgats om att sådan anmälan skall göras, för fusionen har inhämtats samtycke av domstol eller någon annan myndighet innan denna lag trätt i kraft, tillämpas de stadganden som var gällande innan denna lag trädde i kraft.

164 §

Vid beskattningen för år 1989 skall det dagtraktamente som avses i 50 § inte fastställas till ett lägre belopp än 100 mark för en arbetsresa som varar över tio timmar och inte till ett lägre belopp än 50 mark för en arbetsresa som varar över 6 timmar.

Skattestyrelsen skall, då den fastställer grunderna för och beloppen av de i 50 § nämnda färdkostnadsersättningar som erhållits av arbetsgivaren för en arbetsresa, fastställa maximibeloppen för de färdkostnadsersättningar som betalas för arbetsresor som gjorts med ett fordon som den skattskyldige äger eller har i sin besittning så, att de är samma som i 8 § skattestyrelsens beslut om uppskattandet av kostnader för arbetets utförande vid förskotts-innehållning (316/88).

165 §

Sådan dividend eller ränta på andelskapital som ett inhemskt aktiebolag eller andelslag uppbär från ett annat inhemskt aktiebolag eller andelslag och till vilken inte hänför sig rätt till gottgörelse för bolagsskatt är skattefri inkomst i enlighet med vad som stadgas i 23 § i den lag om skatt på inkomst och förmögenhet som var gällande innan denna lag trädde i kraft.

Fysiska personer eller inhemska dödsbon som skall beskattas som särskilda skattskyldiga har rätt till förmögenhetsinkomstavrdrag som avses i 97 § även på basis av sådana dividender som erhållits från ett inhemskt aktiebolag och som inte berättigar till gottgörelse för bolagsskatt.

166 §

Vid beskattningen för år 1989 anses som skattefri inkomst förmåner som sjukvårdar vilka avses i lagen om understödsförmåner (471/42) har betalt under förutsättningar som nämns i 22 § 1 mom. 20 punkten i den lag om skatt på inkomst och förmögenhet, som var gällande innan denna lag trädde i kraft samt

reservistlön som nämns i nämnda paragrafs 22 punkt.

167 §

Av en sådan personförsäkring som avses i 59 § 1 mom. och som har tecknats innan denna lag trädde i kraft är skattepliktig inkomst för den skattskyldige det belopp som fås då från försäkringsprestationen dras av försäkringens ändringsvärde den 31 december 1988, höjt med tioprocent, och de försäkringspremier som betalats den dag lagen trädde i kraft eller senare. Av den på ovan nämnt sätt uträknade avkastningen av en försäkring som varit i kraft i över tio år är 50 procent skattepliktig inkomst.

På försäkringar som har tecknats innan lagen den 29 november 1985 om ändring av lagen om skatt på inkomst och förmögenhet (897/85), genom vilken till 20 § fogades en ny 11 punkt, trädde i kraft tillämpas lagen så, att frågan om kapital som har utfallit med stöd av försäkring som tagits år 1981 eller tidigare är skattepliktigt eller ej avgörs i enlighet med de stadganden som gällde innan nämnda lag trädde i kraft den 1 januari 1986.

Om en försäkring som avses i 2 mom. har tecknats åren 1982—1985, är följande proportionella del, som bestäms enligt det år då försäkringen tecknats, av det kapital som utfaller med stöd av försäkringen skattepliktig inkomst:

teckningsår	skattepliktig andel av kapitalet
1982	20 procent
1983	40 procent
1984	60 procent
1985	80 procent.

Om kapital som har utfallit med stöd av en försäkring som tagits innan den i 2 mom. nämnda lagen trädde i kraft räknas som inkomst för den skattskyldige med stöd av den där nämnda 20 § 11 punkten, får den skattskyldige från det belopp som räknats som inkomst dra av försäkringspremierna för den i nämnda lagrum avsedda försäkringen till den del premierna vid tidigare verkställda beskattningar har räknats som inkomst för den skattskyldige, dock högst till beloppet av det kapital som räknats som inkomst.

168 §

Sådana förmåner som i pengar eller i form av andra varor än naturprodukter erhålls på grund av sytning är skattepliktig inkomst, om de ges på basis av avtal om överlåtelse av fastighet vilka har ingåtts den dag denna lag trädde i kraft eller senare.

169 §

Vid beskattningen av försäljningsvinst som erhållits vid köp och andra överlåtelser som gjorts före denna lag trätt i kraft tillämpas de stadganden om tillfällig försäljningsvinst och vinst av egendomsöverlåtelse som var gällande innan denna lag trädde i kraft.

Vid beskattningen för år 1989 tillämpas de stadganden om beskattning av vinst av försäljning av egen bostad som var gällande innan denna lag trädde i kraft.

170 §

Vid beskattningen för år 1989 har den skattskyldige rätt till barnavdragsavdrag som nämns i 101 §, om han under skatteåret försörjt ett barn som fyllt minst 2 men högst 7 år.

171 §

En skattskyldig som enligt de stadganden som var gällande innan denna lag trädde i kraft hade rätt till invalidavdrag på basis av en invaliditetsgrad som var lägre än 30 procent får invalidavdrag enligt denna lag enligt det procenttal som tidigare konstaterats vid beskattningen, även om invaliditetsgraden är lägre än 30 procent.

172 §

Den sjömansskattenämnd som nämns i 7 § lagen om avdrag för sjöarbetsinkomst vid beskattningen arbetar som en i 96 § denna lag avsedd nämnd till utgången av den mandattid som pågår då denna lag träder i kraft.

173 §

Vid tillämpningen av lagens 127 och 131 §§ fastställs beskattningsvärdet av en byggnad som har färdigställts före år 1989, till ett belopp som högst är 30 procent högre än det värde som fastställdes vid beskattningen för föregående skatteår.

174 §

Närmare stadganden om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning.

Hänvisas på annat ställe i lagstiftningen till en lag eller ett lagrum som upphävts i samband med stiftandet av denna lag, skall hänvisningen

anses avse denna lag eller motsvarande lagrum i denna lag.

2.

Lag

om ändring av lagen om förskottsuppbörd

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs 31 § 4 mom. lagen den 28 november 1959 om förskottsuppbörd (418/59), detta lagrum sådant det lyder i lag av den 26 juni 1987 (584/87), och

ändras 4 § 3 mom., 5 § 1 mom., 8 § 3 mom. och 58 § 1 mom.,

av dessa lagrum 5 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 26 juni 1987 (581/87), 8 § 3 mom. sådant det lyder i lag av den 23 december 1976 (1018/76) och 58 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 11 augusti 1978 (612/78), som följer:

4 §

Till lönen hänförs även naturaförmåner som beräknas i pengar enligt de grunder som skattestyrelsen fastställer.

5 §

Förskottsinnehållning skall verkställas

1) på pension och livränta,

2) på dagpenning, moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenning samt på annan ersättning som utbetalas för minskning i inkomst eller uppehälle och som grundar sig på sjukförsäkringslagen, folkpensionslagen, patientskadlagen eller obligatoriskt olycksfalls- eller trafikskadeskydd,

3) på ersättning som enligt lagen om ersättning för brottsskador av statsmedel (935/73) utbetalas för minskning i inkomst eller uppehälle,

4) på förmåner som utbetalas enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (602/84), utbildningsstöd som avses i lagen om sysselsättningsfrämjande utbildning (31/76) och träningspenning som utbetalas enligt sysselsättningsförordningen (737/87),

5) på sådan ersättning för förlorad förvärvsinkomst som beviljas i form av vuxenstudiepenning och som avses i 10 a § lagen om studiestöd (95/87),

6) på stöd för vård av barn i hemmet,

7) på belopp som med stöd av en personförsäkring som avses i 58 § lagen om skatt på inkomst och förmögenhet utbetalas i form av en försäkringsprestation eller premieåterbäring eller tillfaller någon genom återköp av personförsäkring,

8) på sådan dagpenning eller annan sådan ersättning för minskning i inkomst eller uppehälle som utbetalas enligt annan försäkring än sådan som avses i 2 eller 7 punkten,

9) på periodisk ersättning som utbetalas enligt statstjänstemannalagen (755/86),

10) på andra med de i 1—9 punkten nämnda prestationerna jämförbara prestationer om vilka skattestyrelsen så bestämmer.

8 §

I 1 och 2 mom. avsedda kostnader är dock inte medlemsavgifter till arbetsmarknadsorganisationer, avgifter till arbetslöshetskassor, kostnader för resor som avses i 50 § 3 mom. lagen om skatt på inkomst och förmögenhet, ej heller utgifter för anskaffning av facklitteratur. Om arbetsgivaren utan ersättning för sina arbetstagare anordnar gemensam transport till den egentliga arbetsplatsen och tillbaka, betraktas sådan förmån inte som lön.